

SVĚTLO

TÝDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

34. ČÍSLO / XXXI. ROČNÍK

17 Kč • 0,90 €

27. SRPNA 2023

Z obsahu:

Svědkové víry: sv. Ondřej

Kim Taegon

Katecheze papeže
Františka při generální
audienci na
Svatopetrském náměstí
v Římě 24. května 2023
- strana 2 -

Blahoslavený Dominik

Jędrzejewski

Libor Rösner

- strana 4 -

Jan Křtitel,

mučedník za pravdu

Sv. Beda Ctihodný

- strana 5 -

Hvězdička s velkým srdcem

- strana 6 -

Poselství pro nás -

svatá Monika

Wolfgang Stadler

- strana 7 -

**„Musíme odmaskovat
modly, které nás vnitřně
užirají...“**

Rudolf Baier

- strana 9 -

Buďme silní v lásce!

Matka Elvíra Petrozziová

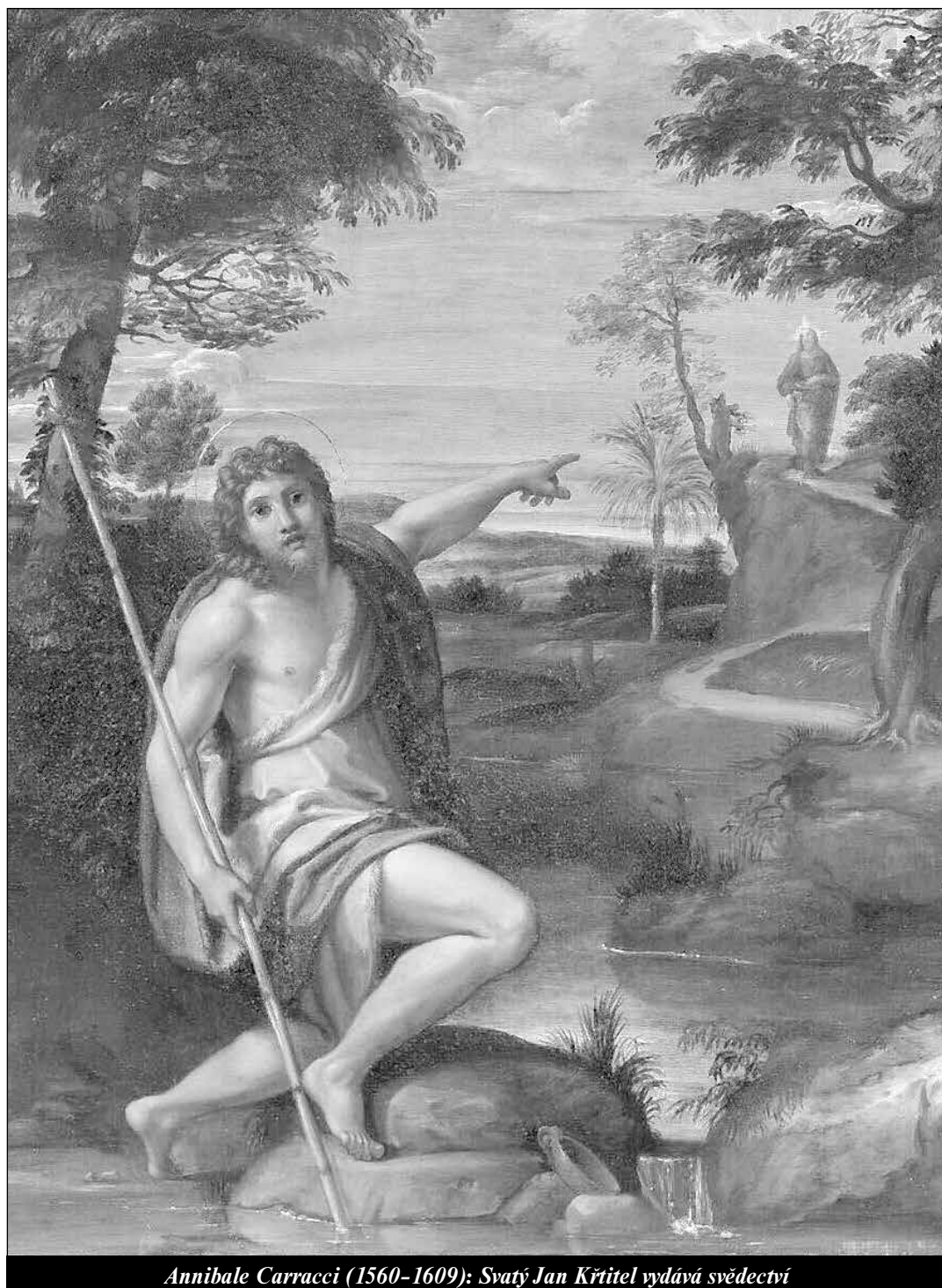
- strana 10 -

Maminka Markéta (29)

Život matky Dona Boska

Teresio Bosco

- strana 12 -

Annibale Carracci (1560-1609): Svatý Jan Křtitel vydává svědectví

Svědkové víry: sv. Ondřej Kim Taegon

Katecheze papeže Františka při generální audienci na Svatopetrském náměstí v Římě 24. května 2023

„Žák není nad učitele ani sluha nad svého pána. Stačí, aby žák byl jako jeho učitel a sluha jako jeho pán. Když hospodáře nazvali Belzeblem, čím spíše jeho čeled! Co vám říkám ve tmě, povztejte na světle; a co slyšíte v soukromí, hlásejte ze střech.“ (Mt 10,24–25.27)

Dobrý den, drazí bratři a sestry! V této nadcházející řadě katechezí se vydáme do školy k několika světcům a světicím, kteří nás svým příkladným svěděním učí apoštolské horlivosti. Připomeňme, že hovoříme o apoštolské horlivosti, která je nutná k hlásání evangelia.

Jeden velký příklad světce, který se vyznačoval nadšeným hlásáním evangelia, se dnes vydáme hledat do velice daleké země – do korejské církve. Podívejme se na mučedníka a prvního korejského kněze, sv. Ondřeje Kim Taegona. Byl to první korejský kněz – víte však, že v Koreji původně hlásali evangelium laici? Víru

zde předali pokřtěni laici, nebyli tu kněží, neměli je. Až posléze, později [zde byli kněží], ale počátečního hlásání evangelia se zhostili laici. Byli bychom schopni něčeho takového? Zamysleme se nad tím, protože je to zajímavé. Svatý Ondřej byl tedy jedním z prvních korejských kněží a jeho život byl a zůstává výmluvným svěděním o hlásání evangelia.

Pokračování na str. 13

„Za koho lidé pokládají Syna člověka?“ zeptal se Pán Ježíš v dnešním evangeliu svých učedníků. Svatý Ondřej Kim Taegon zase pokládal otázku při tajných setkáních s křesťany: „Jsi Kristův učedník?“ Dvě otázky, které patří k sobě. Proč? Protože ten, kdo rozpoznal v Pánu Ježíši, v Synu člověka, také Mesiáše, Syna živého Boha, co může udělat jiného, než se stát jeho učedníkem? Vždyť jestliže odhalím pravdu, je mou touhou se jí držet, s ní a podle ní žít, střežím ji v sobě jako vzácný poklad, ukrytý v nádobě hliněné (srov. 2 Kor 4,7). A je-li tou Pravdou Syn Boží, o to větší by měla tato má touha být. Opravdu je?

Pokud nás tíží svědomí, že ne vždy žijeme v poznané pravdě o Pánu Ježíši Kristu, je potřeba zahájit léčbu. Jakou? Zahledět se ve spojení s Duchem Svatým do hloubi své duše a odstranit z ní – i ve svátosti smíření – každou modlu, která nás vnitřně užírá a uzavírá nás do osamění, ba i do nicoty, jež je úrodnou půdou pro působení odvěkého nepřítele člověka a jeho duše – pro ďábla. Musíme znovu napnout veškeré své síly k tomu, stát se muži a ženami, kteří ze srdce milují Pána Boha a z lásky k němu pak také druhé lidi i sebe. Tak, jako to viděla nedávno zesnulá sestra Elvíra, zakladatelka komunity Cenacolo. (str. 9–11) Pro nás to tedy znamená opětovně poznávat Boha jako milujícího Otce, obětujícího se Syna a pravdu odhalujícího Ducha Svatého, kráčet s ním jako věrný

Editorial

učedník a držet se toho, co učí a přikazuje, vede ke spáse. Nechejme Božského Lékaře, aby on sám nás léčil – nikdo jiný totiž není schopen prozkoumat hlubiny naší duše než ten, kdo duši stvořil. On jediný zná lék na každou naši modlu, na každý zhoubný zárodek hříchu, sejti z cesty spásy.

Mocní tohoto světa, ať už svoji moc vykonávají v mnoha zemích fyzickým útlakem, anebo v rádobý demokratických zemích skrze mediální politiku i jinak, často nutí člověka k zvláštnímu kroku: nikoliv k zapření Krista, ale k zamlčení pravdy. Je to zajímavý úhel pohledu na dnešní realitu, který je však velmi aktuální, pravdivý. Ostatně sv. Jan Křtitel byl vězněn a sťat především právě proto, aby utichlo slovo pravdy o Herodovi. (str. 5) Můžeme tedy s pohledem upřeným na jeho umučení rozjímat o situacích, kdy jsme my nuceni zamlčovat pravdu, a jak v takovém případě jednáme. Všichni dobře víme, jak je těžké obhajovat Boží pravdu ve světě, který Pravdu odmítá. A je velice obtížné najít vždy správný způsob, jak pravdu sdílet. To lze jen ve spojení s Duchem Svatým – ať už to jakkoliv vypadá jako zbožná fráze. Nemylme se, přece víme, že bez Boha nezmůžeme nic! Tak ani do boje za jeho pravdu nemůžeme jít sami, nýbrž pouze s ním...

V dnešním evangeliu je ještě jedna skutečnost hodná povšimnutí. Pán Ježíš totiž svěruje výjimečnou pravomoc Petrovi, když mu dává klíče od nebeského království. Jen blázen by mohl toužit vlastnit takový klíč! Jsme schopni vůbec domyslet, o jak náročnou a výjimečnou zodpovědnost se zde jedná? Ano, najdou se ambiciózní lidé, kteří chtějí takový klíč mít a hojně ho podle svých kritérií používat. Avšak Pán Bůh bude při posledním soudu žádat vyúčtování, jak s klíčem naložili. Byli dobrými správci? ... Je samozřejmé, že asi každého hned napadne, že se to týká jen správců Božích tajemství – papeže, biskupů, kněží. Ovšem, ale ani my nejsme vyloučeni ze svého podílu na otevírání brány Božího království, a to na základě svého křtu. Každý máme, obrazně řečeno, jeden zoubek od společného klíče Ježíšových učedníků, který otevírá bránu nebeského království. A tady už platí, že nikdo, kdo patří Kristu – je křesťanem, není zbaven zodpovědnosti pečovat o ten svůj zoubek, k jehož správě dostal od Pána všechny potřebné znalosti a milosti. Každý z nás je zodpovědný v tom, k čemu jej Bůh povolal a na jakém místě v církvi, ve společnosti, v rodině ... plní své životní poslání. A to může být opět jednou předmětem našeho rozjímání, abychom znovu odhalili, co po nás nebeský Otec chce a jakým způsobem máme naplnit jeho svatou vůli. Kéž z nás Duch Svatý učiní právě učedníky Božího Syna!

Daniel Dehner

Připrav se usebráním a vzýváním Ducha Svatého na dnešní setkání s Ježíšem. Tvůj Pán tě dnes volá do ústraní daleko od davu. Již mu nestačí, že jsi s ním. Chce, aby mezi ním a těmi, kteří se k němu připojili, bylo zcela jasno. Bude o tom hovořit se svými učedníky a při té příležitosti také s tebou. Klaněj se mu a děkuj mu za milost, že tě počítá mezi své blízké.

Ježíš se nejdříve ptá, za koho ho pokládají lidé. Neptá se tě proto, že by to nevěděl. Spíše mu záleží na tom, aby sis sám dobře uvědomil, co se o něm říká. Rozhlédni se po těch, kteří jsou běžně kolem tebe. Za koho ho pokládají? Pověz mu po pravdě, co o tom víš. Neboj se mu přiznat, že o něm mají lidé představy, které ho zkreslují, podceňují, zneužívají, ponižují, a dokonce urážejí. Pověz mu i o lidech, pro které zůstává zcela neznámou postavou, i o těch, kteří se domnívají, že ho znají, ale jednají, jako by ho nebylo. UVědom si přitom, co všechno bude třeba podniknout, má-li se tato nevědomost, povrchnost, předsudky a zášť proměnit nejen v *pravé poznání*, kým je skutečně ten, kterého posílá sám nebeský Otec, aby všem přinesl milost a spásu, ale také *život* podle této pravdy.

Pán však chce, aby i jeho věrní uvážili a vyznali, za koho ho pokládají. Od těch, kteří dostali víc, má Pán právo také více požadovat. To se týká i tebe. Nespěchej se svou odpovědí. Dobře se nejdříve zadívej do svého srdce, aby tvé vyznání bylo opravdu upřímné. Máš v té věci opravdu jasno?

Za sbor učedníků se ujal pohotově slova Šimon: *Ty jsi Mesiáš⁽¹⁾, Syn živého Boha.*

Je to tak málo slov, a přece říkají všichni. Vyjadřují Ježíšův původ i jeho poslání: Je poslán od Boha, aby nás k Bohu přivedl. Připoj se bez výhrad k Petrovu prohlášení a mysl přitom na to, co to znamená pro tvůj další život.

Pozorně vyslechni Ježíšovu odpověď. Všimni si, s jakou radostí přijímá Petrovo vyznání. Tak se raduje z každého vyznání víry. Blahoslaví však Petra nikoliv za to, co vyslovil, ale za to, že se mu od Otce dostalo té nezasloužené milosti poznat jasně to, co světlo rozumu vidí jen zcela mlhavě. Vzpomeň si na to, kdykoliv se o tebe pokouší samolibost nad tím, co ti připadá, jako by to bylo „od tebe“,

Vyznání za vyznání

Zamyšlení nad liturgickými texty dnešní neděle

Ty jsi Mesiáš – Ty jsi Skála!

ačkoliv to pochází od Otce. Mnoho věci by ti mohl Bůh zjevit, kdyby mu nepřekážela právě tvá domýšlivost.

Pán potřeboval Petrovo vyznání víry, protože to, co se chystá nyní vyhlásit o jednom ze svých vyvolených apoštolů, může prohlásit jedině Bůh. Nyní tedy promlouvá Pomazaný, Boží Syn, jehož slovo je tou nejvyšší zárukou a nejvyšší útěchou nejen pro přítomné, ale pro všechny křesťany všech věků: *Ty jsi Skála, na které zbuduje svou Církev, kterou moc pekla nepřemůže.*

Na kom to Ježíš zakládá svou Církev? Slyšel jsi dobře: na slabém, nevzdělaném, prchlivém a bázlivém člověku. Ale nediv se tomu. Tak jako tento galilejský rybář nepoznal sám od sebe, kým je doopravdy Ježíš, tak ani sám na sobě neponese jeho Církev. Vidět v něm pouze člověka znamená nepochopit Boží záměr: ani lidská slabost nemůže zmařit odvěky Boží plán, a to ani tváří v tvář všem nebezpečím a nástrahám, kterým jde Církev vstříc. Kdyby pekelné mocnosti nepředstavovaly trvalé reálné nepřátelství a ohrožení, proč by o nich Ježíš mluvil právě nyní? Budoucnost Církve bude znamenat právě trvalý boj s mocnostmi zla. Nebude v ní období, kdy by ji přestaly v té či oné podobě ohrožovat. Jednou to bude krvavé pronásledování, jindy bludné nauky, jindy pokušení slávy, moci a bohatství, falešné svobody, rozmařilosti a lidské pýchy založené tu na rozumu, tu na pokroku a blahobytu. Právě v tomto boji bude třeba činit závazná rozhodnutí. K tomu slouží Petrovy klíče. Komu Bůh svěřil odpovědnost, toho sám respektuje: je to výraz Boží velkodušnosti i moci. Petrova pravomoc znamená ďáblu bezmocnost. Zpochybňovat ji znamená opouštět jedinou pevnou půdu, vykročit na vodu, ale nikoliv na Mistrovu výzvu, nýbrž na vlastní pěst. Papežství představuje pro Církev jedinou pevnou a stmelující sílu. Bez něho vznikají jen nová a nová štěpení. Všechny rozkoly jsou v podstatě protipapežské, a jsou tedy proti Kristově vůli.

Liturgická čtení

1. čtení – Iz 22,19–23

Toto praví Hospodin Šebnovi, správci královského paláce: „Vyženu tě z tvého místa, z tvého úřadu tě svrhnu. Pak povolám svého služebníka Eljakima, syna Chilkijáhova, obléknu mu tvou řízu, přepášu ho tvým pásem; tvou moc mu předám do ruky. Bude otcem obyvatelstvu Jeruzaléma a Judovu domu. Na jeho rameno položím klíč od Davidova domu, když otevře, nikdo nezavře, když zavře, nikdo neotevře. Zarazím ho jako hřeb na pevné místo, pro svůj rod zaslouží čestné křeslo.“

2. čtení – Řím 11,33–36

Ó, jak bezedná je Boží štědrost, moudrost i poznání! Jak neproniknutelná jsou jeho rozhodnutí a neprobádatelné způsoby jeho jednání! Neboť kdo pochopí myšlení Páně? Kdo mu byl rádcem? Dal mu někdo dříve něco, aby se mu to muselo oplácet? Vždyť od něho, skrze

Dokončení na str. 5

Nyní je řada na tobě, abys i ty vyznal před Ježíšem, za koho jej pokládáš. Aby i tebe Ježíš mohl použít ke své službě, musíš mu vyznáním své víry v jeho svaté božství osvědčit, že víš, komu jsi uvěřil. Na tom záleží také závažnost toho, co ty uslyšíš od Pána. Přednes mu upřímně své vyznání a pozorně poslouchej, jaký úkol svěřuje tobě a v čem na tebe spoléhá. Nic z toho, čím tě pověří, žádné postavení přijaté z Pánovy ruky není ani malé, ani podřadné. Každý jeho dar je projevem nejvyšší pocty, znamená však současně také závazek a odpovědnost. Pokloň se s úžasem a vděčností svému Pánu a pros pokorně za sebe i za všechny, které povolal ke své službě, aby nikdy nemusel pronášet slova: *Vyženu tě z tvého místa a z tvého úřadu tě svrhnu.*

Ó, jak bezedná je Boží štědrost, moudrost i poznání! Jak neproniknutelná jsou jeho rozhodnutí a neprobádatelné způsoby jeho jednání! Kdo pochopí myšlení Páně? Dal mu někdo něco, aby se mu to muselo oplácet? Jemu buď sláva na věky.

Bratr Amadeus

Poznámky:

⁽¹⁾ Hebrejský výraz *Mesiáš* znamená totéž co řecký *Christos*: Pomazaný.

Blahoslavený Dominik Jędrzejewski

*Kněz Kristův... Kněz, který zcela vědomě a dobrovolně položil na oltář obětí svého kněžství.
Zůstal mu věrný až do smrti a kvůli tomu musel zemřít...*

Narodil se 4. srpna 1886 v osadě Kowal ležící v Kujavech, což je historická země v Polsku západně od Varšavy. Po základní škole zahájil v roce 1902 studium na učitelském ústavu ve městě Łęczyca, avšak školní stávka v roce 1905 mu zabránila v jeho dokončení. Po skončení stávky se do ústavu totiž již nevrátil, nejprve v roce 1906 odmaturoval na gymnáziu v Kaliszi, načež vstoupil do kněžského semináře ve Włocławku.

Když 18. června 1911 přijal Dominik kněžské svěcení (jáhenské přijal 12. března 1910), poslal jej jeho světicí biskup do farnosti sv. Markéty v obci Zadzim. Rok nato se stěhoval do Poczesné, do farnosti sv. Jana Křtitele, tohoto slavného vězně pro pravdu Boží. To ještě netušil, že se sám později ocitne za mřížemi. Vězeňství však vzdálen nebyl ani tehdy, vedle své farní služby plnil funkci vězeňského kaplana, do níž ho jeho ordinář ustanovil. Mezi lety 1917–1920 spravoval farnost Panny Marie Královny Polska v Kaliszi a poté působil jako prefekt chlapeckého gymnázia Tadeusze Kościuszka a dívčího gymnázia Královny Jadwigy v Turku.

Své kněžské působení P. Jędrzejewski neomezoval pouze na svěřené úkoly, angažoval se ve společenské oblasti, v charitativní péči, nadto prováděl osvětu mezi

nevzdělaným lidem – to bylo v době, kdy ještě zdaleka ne každý uměl číst a psát. Postupně přijímal členství v různých spolcích, byl např. členem okresní pobočky Červeného kříže, sekretářem úřadu Dobročinného spolku, dokonce i viceprezidentem polské Matice školské.

Žel, nesloužilo mu zdraví, povážlivě ho trápily ledviny. Z tohoto důvodu roku 1925 požádal o přemístění do menší farnosti, kde by neměl tolik starostí a kde by byl stranou centra dění. Z biskupova rozhodnutí tedy zamířil do farnosti sv. Máří Magdaleny v Kokanině. Ale ani toto ulehčení břemene mu nepomohlo a dva roky poté musel operaci ledvin podstoupit. Byla úspěšná, jak se ukázalo, proto mohl za další rok nastoupit na místo faráře ve větší farnosti sv. Ondřeje v Gosławicích.

Všude, kde působil, prokázal nevšední pedagogický talent, který mu ve spojitosti s jeho dobrotou a opravdovostí získal mezi studenty oblibu i autoritu. Tu měl i u profesorského sboru v Turku, sám ředitel mu nabídl místo svého zástupce. Mladé měl P. Dominik vůbec velmi rád a hodně se jim věnoval, přičemž se nejednalo pouze o jeho studenty, duchovně vedl např. i harcery, tj. polskou obdobu skautů. Ovšem i běžní farníci ho měli rádi, pro ty gosławické byl *kochanym ojczulkiem* – milovaným tatickem. Velmi si ho vážili a ctili ho, chova-

li k němu naprostou důvěru, viditelně se nezištně nasazoval pro věc Boží, vyzářovala z něj nehraná láska – k Bohu, církvi svaté, lidem. Vyznačoval se nepřetržitým výrazem pokoje v obličeji, který z něj čísel až nakažlivě.

Byl to velmi inteligentní a sečtělý pater. Vlastnil velkou a hodnotnou knihovnu – pro knihy měl slabost, pořizoval si je již jako student. Patřil například do exkluzivního klubu 228 předplatitelů z celého Polska spisů církevních otců. Nešlo však jenom o jakési kupování pro kupování, knihy ho formovaly a přispívaly k jeho duchovnímu růstu.

Přišlo 1. září 1939 a výbuch II. světové války. Gosławice se staly součástí Warthelandu neboli Kraje Warty, administrativního regionu vytvořeného německými agresory na území porobeného Polska, přivtěleného bezprostředně do třetí říše. Prakticky okamžitě započalo pronásledování představitelů polské inteligence, mezi nimi i kněží (v daném regionu jich bylo zatčeno na 90 % !!!). Na P. Jędrzejewského přišla řada 26. srpna 1940, kdy po zatčení putoval do přechodného tábora v Szczeglinu, kde byl spolu s ostatními držen ve stájích či ve chlévech. Odmítl přitom možnost uprchnout. Již podruhé. Poprvé krátce před zatčením, kdy jej varoval jeden spolubratr v kněžské službě. „*Neodejdu odud,*“ opáčil P. Dominik tehdy, „*zůstanu tady do konce, potřebuji mě moji farníci, a pokud zahynu, zahynu společně s nimi.*“

Spolu s dalšími muži v kolárcích (mezi nimi bylo i sedm později beatifikovaných, např. bl. Edward Grzymała, o němž jsme ve Světle už také psali) tak byl P. Dominik o tři dny později transportován do koncentračního tábora v Sachsenhausenu, kde se z něj stalo číslo 29935 obývací blok č. 17, světnici č. 2. Necelé tři a půl měsíce poté – 14. prosince – jej čekal další transport, tentokrát již poslední – do Dachau. S vězením bylo změněno i číslo. Nyní se měl hlásit jako vězeň číslo 22813, vedle něho měl na pruhovaném lágovém oděvu našito písmeno „P“ – podle německého *Priest*, tj. kněz.

NÁRODNÍ SVATOVÁCLAVSKÁ POUŤ 2023 • Stará Boleslav 27. – 28. září

Středa 27. září: 19.00 **příjezd relikvie sv. Václava** před areál baziliky sv. Václava ve Staré Boleslavi • následuje **Svatováclavský koncert** (J. D. Zelenka: Sub olea pacis et palma virtutis) a **nešpory**.

Čtvrtek 28. září: 7.00 **mše svatá na hrobě sv. Václava** v katedrále sv. Víta, Václava a Vojtěcha v Praze • 7.00 **ranní chvály** v bazilice sv. Václava ve Staré Boleslavi • 7.30 a 8.30 **mše svatá** v bazilice sv. Václava ve Staré Boleslavi • 10.00 **POUTNÍ MŠE SVATÁ** na Mariánském náměstí ve Staré Boleslavi (hlavní celebrant Dominik kardinál Duka OP; kazatel Mons. Jan Baxant, biskup litoměřický) • 14.00 **modlitba za národ u Palladia země české** v bazilice Nanebevzetí Panny Marie ve Staré Boleslavi • 15.30 **závěrečný koncert pro poutníky** v bazilice Nanebevzetí Panny Marie ve Staré Boleslavi • 17.00 **odjezd relikvie sv. Václava** na Pražský hrad • 18.00 **mše svatá v katedrále sv. Víta, Václava a Vojtěcha v Praze**.

Více na www.apha.cz/narodni-svatovaclavska-pout.

Musel zde v otřesných podmínkách těžce pracovat na polích. Vzhledem k jeho chatrnému zdravotnímu stavu pro něj toto robotování představovalo obzvláště ní zátěž. Přesto nijak nehořeoval, díky svému zakotvení v Bohu byl s to snášet vše statečně a očekávat beze strachu a s vnitřním pokojem to, co přijde. Snažil se být činný ve svém kněžském poslání i za ostatními dráty. Seskupoval kolem sebe v bloku č. 28 ve světnici č. 3 mladé vězně a duchovně je vedl, zvláště ty, kteří uvažovali o zasvěceném životě nebo jimž to bylo Němci znemožněno.

V roce 1942 však byl P. Dominik se silami v koncích. Vyčerpání i problémy s oteklými dolními končetinami dosáhly takového stupně, že jej museli silnější spoluvězni do práce nosit na zádech, jelikož sám neušel ani několik metrů. Velitelství koncentračního tábora mu nabídlo propuštění – pod podmínkou, že s odchodem z Dachau odejde rovněž z kněžství. Papír, který před ním ležel na stole a který stačilo jen podepsat, odsunul stranou... „Nechceš?! Tak tady chcipneš!“ utrl se na něj důstojník SS.

Dne 29. srpna 1942 nesli kolegové P. Jędrzejewského do práce a z práce naposledy. Po dalším dni namáhavé dřiny se na baráku totálním vyčerpáním a z nedostatku jídla zhroutil. Za pár desítek vteřin již nežil. Jeho tělo bylo spáleno v táborovém krematoriu.

„Byl jsem u otce Dominika, když umíral. Uchopil mě za ruku a řekl: »Až se, otče, odtud dostanete, zajedte, prosím, do Gosławic a řekněte mým farníkům, že svůj život obětují za ně«,“ svědčil jeho spoluvězeň a od roku 1946 biskup Franciszek Korszyński, jenž P. Dominika vzpomínal jako muže ryzího charakteru, z nějž vyzařovala dobrota.

Když biskup po válce splnil svůj slib a v gosławickém kostele tlumočil farníkům vzkaz jejich faráře, doslova v jeden jediný moment propukli všichni v chrámě v srdceryvný pláč.

Dne 13. června 1999 ho Jan Pavel II. ve Varšavě prohlásil za blahoslaveného spolu s dalšími 107 mučedníky II. světové války. Blahoslavený Dominik Jędrzejewski se stal začátkem nového milénia na žádost obyvatel obce Kowal jejím patronem, gosławický chrám zase zdobí jeho obraz a vitráž.

Jan Křtitel, mučedník za pravdu

K památce Umučení sv. Jana Křtitele (29. srpna)

Svatý Předchůdce narození, hlásání a smrti Páně ukázal ve chvíli své smrti odvahu, která si zasloužila přivábit Boží pohledy... Máme důvod k radostnému oslavování zrození pro nebe toho, který sám oslavil tento slavný den vlastním utrpením, když ho ozdobil purpurem své krve. A my uctíváme v duchovní radosti památku tohoto muže, který zpečetil svým mučednictvím svědectví vydané Pánu.

Není pochyb, že sv. Jan Křtitel podstoupil vězení za našeho Vykupitele, kterého předcházal svým svědectvím, a že pro něho vydal svůj život. Neboť jestliže jeho pronásledovatel od něho nežádal zapřít Krista, ale zamlčet pravdu, přece to znamená, že umřel pro Krista. Sám Kristus totiž řekl: „Já jsem pravda.“ (srov. Jan 14,6) Poněvadž pro pravdu prolil svou krev, je to tedy pro Krista. Jan svým zrozením svědčil, že se narodí Kristus; svým umučením jako první naznačoval, že bude i Kristus umučen...

Tento tak velký muž dosáhl konce svého života prolitím své krve po dlouhé a svízelné vazbě. On, který ohlašoval radostnou zvěst o svobodě vyššího pokoje, byl uvržen bezbožníky do vězení. Byl zavržen do temnoty kobky ten, který přišel, aby

vydal svědectví světu a který si zasloužil být nazván planoucí pochodní světla, samým světlem, kterým je Kristus... Svou vlastní krví byl pokřtěn ten, kterému bylo dáno pokřtít Vykupitele světa, slyšet hlas Otcův, jak se obrací na Krista a vidět sestupovat na něj milost Ducha Svatého. Avšak jemu to nebylo těžké, ba víc, jemu se zdálo lehké a vytoužené protrpět pro pravdu časná muka, která dávala zahlédnout odměnu věčných radostí. Když dal přednost smrti, která v každém případě byla přirozeně nevyhnutelná, Jan si vyvolil její přijetí vyznáváním jména Kristova; takto přijal palmu věčného života. Apoštol to dobře řekl: „Vám bylo dáno Kristem

nejen v něho věřit, ale pro něho i trpět.“ (Flp 1,29) A říká-li, že trpět pro Krista je jeho darem jeho vyvoleným, tak proto, jak to jinde říká, že: „Utrpení tohoto času se nedají srovnat s budoucí slávou, která má být na nás zjevena.“ (Řím 8,18)

Modlitba: Bože, z tvé vůle se stal svatý Jan Křtitel svým narozením i smrtí předchůdcem tvého Syna. Jako on položil život za pravdu a spravedlnost, tak ať i my neohroženě vyznáváme tvůj zákon.

Z francouzského breviáře

Liturgická čtení - dokončení ze str. 3

něho a pro něho je všecko. Jemu bud sláva navěky! Amen.

Evangelium – Mt 16,13–20

Když Ježíš přišel do kraje u Césareje Filipovy, zeptal se svých učedníků: „Za koho lidé pokládají Syna člověka?“ Odpověděli: „Jedni za Jana Křtitele, druzí za Eliáše, jiní za Jeremiáše nebo za jednoho z proroků.“

Řekl jim: „A za koho mě pokládáte vy?“ Šimon Petr odpověděl: „Ty jsi Me-

siáš, Syn živého Boha.“ Ježíš mu na to řekl: „Blahoslavený jsi, Šimone, synu Jonášův, protože ti to nezjevilo tělo a krev, ale můj nebeský Otec. A já ti říkám: Ty jsi Petr – Skála – a na té skále zbuduji svou církev a pekelné mocnosti ji nepřemohou. Tobě dám klíče od nebeského království; co svážeš na zemi, bude svázáno na nebi, a co rozvážeš na zemi, bude rozvázáno na nebi.“ Potom důtklivě přikázal učedníkům, aby nikomu neříkali, že je Mesiáš.

Hvězdička s velkým srdcem

Helenka měla mít vadu v mezikomorové přepážce srdce. Existovalo značné riziko, že se narodí s Downovým syndromem nebo s jednou z trisomií. Podle genetiky se neměla dožít porodu, nebo se narodit těžce nemocná.

Mám necelých 29 let. Stalo se, že se o moje další těhotenství staral jeden z nejlepších lékařů ve městě, specialista na prenatalní diagnostiku. Po jednom z mnoha vyšetření mi velmi decentně, ale s velkou mírou jistoty sdělil, že se mu cosi nelíbí. Dodal, že dítě už má mít vytvořenou nosní kost a že krční průhlednost je o něco větší než norma. Vystavil doporučení do prenatalní poradny, kde pracoval, poněvadž tam bylo lepší vybavení než v naší ordinaci.

Nepravidelnosti a rizika

Když jsem se vypravila do prenatalní poradny, seděla jsem tam v řadě žen, které byly o dost starší než já. Avšak z nich jsem jenom já jediná vyšla ze dveří se slzami v očích. Lepší vybavení umožnilo mému lékaři spatřit nepravidelnost v žilním pulsu, vratnou vlnu A a nedostatek v mezikomorové přepážce srdeční. Počítač nám uvedl riziko Downovy choroby 1:2. Další trisomie rovněž svítily červeně. Krevní testy připouštěly jenom tyto možnosti. Kdyby to byly pouhé statistické údaje! Ale zpětná vlna A je zjištění genetické vady na 90 %. Rychle jsem si domluvila soukromou návštěvu u jiného specialisty ve městě, abych mohla vyslechnout jinou diagnózu, třeba trochu optimističtější. Bohužel, druhý lékař specialista potvrdil deficit v mezikomorové přepážce srdce i všechny další nepravidelnosti. Genetik uvedl, že i kdyby vyšel přijatelný výsledek, dítě bude zcela jistě mít letální vadu. Uslyšela jsem od něho, že „není šance, že se dítě narodí zdravé, a je možné, že se nedožije konce těhotenství“. Přes to všechno, po dlouhých rozmlouvách s manželem, jsem se nerozhodla pro amniocentézu. Hrozně jsem se bála, že invazní vyšetřování zkrátí náš společný čas. Chtěla jsem, aby to maličké bylo se mnou co nejdéle.

Byl to strašný čas. Pociťovala jsem obavy z potratu, strach před pohledem na umírající dítě po porodu, také strach z toho, že bude zdeformované a odpudivé.

Avšak modlitba a víra mi dodávaly klid. Někdo si může pomyslet, že to všechno, co se odehrávalo v onom těžkém těhotenství, je jenom shoda okolností, ale věřím, že Bůh, jako dobrý Otec, vedl mě i mého manžela po celý čas, že nás držel za ruce.

Naděje

První noc poté, co jsem uslyšela diagnózu, jsem se modlíla o pomoc. Děla-la jsem to s vírou, že přece můj táta by udělal všechno, co by bylo možné, aby ten maličký byl zdravý, natož teprve ten Otec v nebi... Bolest a strach, které jsem tehdy pociťovala, byly tak těžké k unesení, že jsem otevřela Písmo svaté – právě na místě, kam jsem kdysi vložila obrázek z beatifikace papeže Jana Pavla II. A právě na tom místě jsem si přečetla, že existuje naděje pro moje dítě.

Byl to úryvek z knihy proroka Jeremiáše: „Toto praví Hospodin: »V Rámě se slyšet hlasitě bédování, přehořký pláč. Ráchel oplakává své syny, odmítá útěchu, protože její synové už nejsou.« Toto praví Hospodin: »Přestaň hlasitě plakat a ronit slzy, vždyť tu je mzda za to, co jsi vykonala – je výrok Hospodinův – však oni se vrátí z nepřátelské země. Je naděje pro tvé potomstvo.«“ (Jer 31,15–17)

Četla jsem ta slova s nedůvěrou. Ale byla se mnou po celou dobu mého těhotenství. Měsíc po měsíci se ukazovalo, že se počáteční nepravidelnosti ztrácely. Další genetické testy, které byly provedeny, ukázaly prakticky zdravé dítě, a co pro mne bylo obzvláště důležité – se zdravým srdcem a se správně fungujícími vnitřními

Amelia s rodinou

Dnes je Helenka desetiletá hvězdička s velkým srdcem. Nedokážeme si bez ní představit svůj život.

orgány. A dokonce i kdyby se mělo narodit dítě s Downovým syndromem, pro mě bylo důležité to, aby bylo zdravé.

10 bodů stupnice Apgar

A tak se i stalo. Helenka se narodila 23. února 2012. Pevná, silná a s 10 body stupnice Apgar. Byla úplně zdravá, ale měsíc po porodu zažila silný výron krve do centrální nervové soustavy, což zvládla díky rychlým a patričním rozhodnutím lékařů z opolského dětského oddělení „levou rukou“, bez jakýchkoliv negativních důsledků pro její zdraví. Dodnes nevíme, co bylo příčinou tohoto krvácení. Dnes je Helenka desetiletá hvězdička s velkým srdcem. Je to rozumná, pěkná a rozhodná dívka. Z perspektivy času vím, že těžká doba čekání na ni, potom zápas o její život a zdraví velice upevnily naše manželství i naši víru. Uvědomuji si, že mnoho žen prochází podobným, a možná ještě horším zážitkem, bez potřebné podpory. Měla jsem to štěstí, že jsem potkala dobré lékaře, kteří neprosazovali svá rozhodnutí, ale uvedli vždy, jaké možnosti mi dávají právo. Byl při mně můj muž, rodina i přátelé, za což jsem nesmírně vděčná Bohu.

Amelia Olszewska

*Pramen: Życie. Bez wyjątków, Polskie Stowarzyszenie Obrónców Życia Człowieka, Kraków 2021
Z Miłujcie się! 2/2022 přeložila -vv-
(Redakčně upraveno)*

Poselství pro nás - svatá Monika

Obzvláště pozoruhodnou ženskou postavou církevních dějin je svatá Monika, a to nejen proto, že je matkou slavného syna, svatého Augustina, ale ve všech dobách je také velkým vzorem víry a důvěry pro všechny ženy - matky, které těžce nesou starost o své blízké.

Život svaté Moniky známe ze spisů svatého Augustina. Ten ji popisuje jako ženu neobyčejných schopností a darů milosti, ale současně velice lidskou, prostě jako opravdovou matku.

Monika se narodila roku 331 v Tagaste v severní Africe na území dnešního Alžírsko. Tehdy to byla mimořádně úrodná a kvetoucí krajina s krásnými městy a samo Tagaste bylo křižovatkou důležitých obchodních cest. Pocházela ze zámožné rodiny s malou hospodářskou usedlostí. Poznámka sv. Augustina, že pochází z „chudých rodičů“ neodpovídá zcela dnešnímu pojetí. Tehdy byl v porovnání s nesmírným bohatstvím velkostatkářů pokládán za chudého i majitel nevelké zemědělské usedlosti.

Rodina ztělesňovala střední stav afrického původu, ale římské kultury a řeči. Byli to věřící, a dokonce horliví křesťané. Monika byla podle tehdejších obyčejů vychovávána velmi přísně domácí otrokyní, která se těšila plné důvěře domácích pánů. Učila Moniku skromnosti, rozhodnosti a odříkání.

I když Monika pocházela z křesťanské rodiny, byla provdána za pohana Patricia. Zdá se, že tehdy byly sňatky mezi pohany a křesťany dosti časté. Pohané nebyli vůči křesťanům nepřátelsky naladěni, nýbrž snášeli, aby jejich ženy žily podle své víry a vychovávaly tak i své děti.

Manželství zřejmě nebylo právě jednoduché. Patricius byl prchlivý a také s jeho manželskou věrností to nebylo v pořádku. Ale Monika dokázala svou vlídností, klidem a pochopením prosazovat své názory a získat si úctu svého manžela.

Když se narodil Augustin, pravděpodobně prvorozený, bylo jí 23 let. Měla však přinejmenším ještě jednoho syna a dceru. Při všech potížích svého manželství nikdy neztrácela odvahu, nýbrž doufala a modlila se za obrácení svého man-

žela ke křesťanství. A skutečně roku 370 se dal zapsat mezi katechumeny a rok nato krátce po přijetí křtu zemřel.

Ostatně ani Augustin nebyl jako dítě pokřtěn. Obdržel však od Moniky křesťanskou výchovu, která měla na něho velký vliv. Je to od Moniky udivující: odkládala jeho křest, i když Augustin těžce onemocněl, stále znovu a znovu, ačkoliv on o něj žádal. „Protože moje matka věděla o pokušeních, která na mě čekají, dávala přednost, aby bouřlivé moře života prožíval ten starý, milostí ještě neočištěný člověk, a nikoliv ten právě milostí očištěný.“

Patricius a Monika rozpoznali neobyčejnou inteligenci svého syna Augustina a podporovali ji, jak jen mohli. Snad Monika, která byla trochu ctižádostivá, pokládala jeho vědecké vzdělání za potřebné pro jeho křesťanství. Ale k její nelibosti se vrátil z Kartága sice s nejlepším vzděláním, ale jako manichejský.

Oproti svému synovi poznala ihned, že tato sekta nemá v sobě nic křesťanského. Manichejské učení bylo plné bludů. Od té doby bylo jejím životním posláním přivést svého syna zpět k pravé víře.

Nejdříve jej nechtěla ani přijmout do domu. Snad se obávala, že by mohl ovlivnit ostatní členy rodiny, protože Augustin byl v šíření této bludné nauky velmi úspěšný. Ale po dlouhém přemýšlení,

Svatá Monika

a především po jednom snu, který jí sliboval obrácení jejího syna slovy: „Kde jsi ty, bude i on“, dospěla k názoru, že by nebylo správné jej odmítat. Tak ho opět přijala k sobě a nechtěla se již od něho nikdy odloučit. Začala 14 let trvající cestu utrpení, až její horlivost v modlitbě a trpělivé čekání na Pánovu hodinu spatřily splnění onoho jejího snu.

Při svých pokusech najít lidi, kteří by mu mohli vymluvit jeho bludy, přišla k jednomu biskupovi, ten ale odmítl s Augustinem diskutovat. Poradil jí, aby se modlila. A když se nevzdávala, řekl takřka nevědomky slavná slova: „Jdi, protože podle toho, jak žiješ, syn tolika slz nemůže být ztracen.“

Monika věděla: musí Augustinovo duchovní hledání silně ovlivnit. Doprovázela ho především svou věrností ve víře a k církvi; stejně tak svými modlitbami, i když se od ní odloučil a odcestoval do Říma. Později se dostal do Milána, kam byl povolán jako učitel.

Tam byl biskupem svatý Ambrož. V něm viděla Monika toho, kdo by mohl obrátit jejího syna. Ale ani on se nepouštěl s Augustinem do nesmyslných diskusí o víře. Naopak Augustin upadl pod vlivem Ambrožových kázání do hluboké duševní krize, která jej stále více odváděla od bludného učení manichejců, a to byla první dobrá novina pro jeho matku. Ale ke křesťanství zatím ještě nedospěl.

Augustin napsal o Ambrožovi a o jeho mínění o Monice: „Miloval ji pro její bohabojné jednání, protože dělala mnoho dobrého a navštěvovala často kostel. Velmi často, když mě viděl, ji chválil a blahopřál mi, že mám takovou matku.“

Prekvapující bylo také naléhání Moniky, aby uzavřel manželství, i když od dob svých studií v Kartágu žil s jednou ženou a měl s ní syna Adeodata. Monika skutečně hledala v Miláně pro Augustina vhodnou dívku. Důvod, proč Monika matku svého vnuka nepokládala za vhodnou, mohl spočívat v tom, že družka Augustinova byla otrokyně, a to znemožňovalo zákonný sňatek.

Vytrvalost, s jakou Monika vyprošovala obrácení svého syna, přinesla mezitím své plody. Bůh se nad ní nejen smiloval, ale daroval jí mnohem více, než mohla doufat. Augustin se rozhodl, že zcela změní svůj život, dal se zapsat mezi

katechumeny a o velikonoční noci roku 378 jej Ambrož pokřtil. Chtěl se zcela zasvětit Bohu. A přešťastná Monika byla první, které sdělil své rozhodnutí následovat pouze Ježíše, pravou Moudrost.

V dalším období doprovázela Monika svého syna a skupinu jeho přátel. Znovu při tom celá rozkvetla. Z Augustinových spisů vyplývá, že měla velice bystrý intelekt, vedla s ním velmi zasvěcené rozhovory a nezůstala mu dlužna žádnou odpověď. Ve filosofických diskusích v kruhu Augustinových přátel dávala tak moudré odpovědi, že to vyvolávalo všeobecný úžas.

Dosáhla vrcholu filosofických znalostí, napsal Augustin, když údajně prohlásila, že pravda je pokrm duše; nebo že jen víra, naděje a láska mohou vést k věčnému životu. Dosáhla vrcholu moudrosti nejen studiem, nýbrž životem, modlitbou a nasloucháním Duchu Svatému.

Cítila však, že její život se chýlí ke konci. „Od této časnosti už ničeho neočekávám. Jen abych tě před svou smrtí viděla jako dobrého křesťana, jen proto jsem chtěla žít ještě nějaký čas. Nade všechno mé očekávání Bůh splnil mé prosby, když tě nyní vidím v jeho službách, jak ses zřekl všech pozemských potěšení...“

Během Augustinova návratu do Afriky, při kterém ho Monika doprovázela, zemřela v Ostii roku 387 ve věku 56 let. Tam je také pochována: „Pohřbete toto tělo, kde chcete, nedělejte si s tím žádné starosti. Jenom o jedno vás prosím: pamatujte na mě u Božího oltáře, kdekoliv budete. Od Boha nic není vzdálené, a já se nepotřebuji obávat, že bych na konci světa nevěděla, kde se mám probudit.“

Monika měla obdivuhodnou milost, že měla ke svému synu silný vztah a tak velkou blízkost, aniž by tím zužovala svůj vztah k ostatním. Přesto není mnoho toho, co by se nenašlo i u jiných žen, které žily ve všech dobách a žijí i dnes, i když to nejsou oficiální svěťice. Ale právě v tom spočívá velká útěcha. Protože Bůh od nás neočekává žádné obdivuhodné činy, nýbrž požaduje věrnost a důvěru v jeho dobrotu a milosrdenství, a pak působí zázraky, daruje svatost a více plodů, než o kolika jsme mohli snít.

Z VISION 2000 - 3/2001 přeložil -lš-
(Redakčně upraveno)

Arménští křesťané čelí genocidě

Více než 120 000 arménských křesťanů je v současnosti uvězněno bez potravin a léků blokadou v oblasti Náhorního Karabachu, kterou zde stále udržuje většinou muslimský Ázerbájdžán.

Od zahájení blokády v prosinci 2022 se osud 120 000 křesťanských Arménů v Náhorním Karabachu neustále zhoršuje. Podle Caritas Armenia je mezi blokovanými obyvateli 30 000 dětí, 20 000 starších lidí a 9 000 osob se zdravotním postižením.

Podle odborníků čelí křesťanská komunita v Náhorním Karabachu genocidě a je nutná okamžitá mezinárodní intervence, aby se k uvězněným Armě-

nům dostaly potraviny a potřebné věci. „Situace je mimořádně naléhavá,“ řekl v červnu Robert Nicholson, předseda katolické skupiny pro lidská práva Philos Project. „Jedná se o nejstarší křesťanský národ, který již podruhé během pouhého století čelí možnosti genocidy,“ dodal Nicholson.

„Blokáda Lačinského koridoru způsobila, že Náhorní Karabach nemá po-

traviny, léky, elektřinu ani zemní plyn,“ řekl agentuře CNA Simon Maghalyan, výzkumník a obhájce lidských práv z Denveru. „Obyvatelé jsou na pokraji masového hladomoru. Cílem je však psychologický teror: aby se původní Arméni z Náhorního Karabachu, kteří v regionu žijí již 2 500 let, cítili bezmocní a beznadějní a při první příležitosti [po zrušení blokády] odešli nadobro.“

Proč je Arménie ve válce s Ázerbájdžánem?

Od roku 1988 bojují Arménie a Ázerbájdžán o oblast Náhorního Karabachu neboli „Arcach“, jak ji nazývají Arméni. Ačkoli někteří považují tento konflikt striktně za konflikt o hranice, odborníci zdůrazňují, že ve válce mezi křesťanskou Arménií a muslimským Ázerbájdžánem hraje hlavní roli náboženství.

Ázerbájdžán je politicky i filosoficky spojen s hlavní regionální mocností, Tureckem. Sam Brownback, bývalý velvyslanec pro mezinárodní náboženskou svobodu, se domnívá, že turecký prezident Erdogan má ambice obnovit Osmanskou říši, která se na počátku 20. století dopustila genocidy arménských křesťanů.

Arménie, která leží mezi muslimskými státy Tureckem a Ázerbájdžánem na jihu Kavkazu, je již dlouho ohrožována svými většími a mocnějšími islámskými sousedy. Její křesťanské kořeny sahají až do starověku, Arménie tak patří k nejstarším křesťanským komunitám na světě.

Zdroj: CNA

Centrum naděje a pomoci (CENAP) opět pořádá on-line KURZ STM.

Je to jedinečná šance pro každého, kdo chce více pochopit, jak správně vymezit plodné a neplodné dny, jaký vliv má antikoncepce na lidské zdraví i na vztah a jak se dá zdravě a úspěšně řešit nenaplněná touha po dítěti, stejně jako některé gynekologické problémy. Jedinečnost kurzu spočívá ve vedení zkušenou gynekoložkou, předávané informace jsou podloženy roky výzkumů a praxe.

Začínáme v úterý 19. září 2023.

Přihlášky a informace: <https://www.cenap.cz/kurz-stm-ppr>.

„Musíme odmaskovat modly, které nás vnitřně užírají...“

Matka Elvíra před 40 lety založila společenství Cenacolo v Medžugorje

Když se mluví s poutníky do Medžugorje o uspořádání a duchovním programu jejich poutní cesty, přijde se v řeči nejenom na horu Zjevení, na Křížový vrch, poutní mši svatou a zpověď. Velmi často se v rozhovoru dojde také k práci a působení řádového společenství Cenacolo v Medžugorje. Dějiny tohoto společenství a jeho zakladatelky, italské řeholnice Elvíry Petrozziové, jsou velmi podnětné a ukazují nám velmi přesvědčivě působení Boží.

Sestra Elvíra založila společenství Cenacolo 16. července 1983. Jeho úkolem byla podpora mladých lidí v krizových situacích. Zvláště lidé s drogovými problémy zde měli dostat možnost nového začátku.

Založení ale vůbec nebylo snadné. Sestra Elvíra to sama nejlépe popsala: „*Něco v mém nitru mě stále pohánělo, abych se věnovala ubohým našich časů, zvláště mladým závislákům, protože neměli žádné bezpečí, žádnou rodinu, žádný pocit vlastní hodnoty. Jsou vyvrženi a nedůvěřiví vůči všemu.*

Začala jsem tedy u své představené vyprošovat svolení, abych se mohla věnovat těmto ubožákům. Moje prosba byla za šest let jedenáctkrát odmítnuta, protože moje představené neshledávaly, že bych měla dostatek důvodů pro tuto službu. Trpělivě jsem čekala, protože jsem byla přesvědčena, že pokud je to vůle Boží, dostanu také povolení. A roku 1983 jsem je konečně dostala. Současně mi bylo povoleno otevřít první dům v Saluzzo, v Itálii.

Nebyla tu žádná materiální jistota. Mladá společnost musela zakusit mnoho strádání a bylo potřeba mnoha modliteb, neboť dům v Saluzzo, dnešní mateřský dům, byl po léta neobydlený a zchátralý. A první mladí, zoufalí a nemocní, už klepali a prosili o ubytování a bezpečí. A v této situaci ukázal Bůh znovu, že je Otcem i pro nás. On se postaral, že všechny problémy mohly být odstraněny a společenství dostalo takové potřebné prostředky pro svoji milosrdnou práci. Nebyly to finanční prostředky, nýbrž lidé, kteří přinesli do řeholního společenství sebe a svůj život.“

Již po krátké době byl dům v Saluzzo přeplněn a byly zakládány další pobočky. Nejznámějším se stal dům v Medžugorje, ve kterém také sestra Elvíra žije a pracuje. Až 2 000 mladých z celého světa se léčí v 60 domech⁽¹⁾ společenství Cenacolo. A kvóta úspěšnosti s 80 % je mnohonásobně vyšší než v obvyklých léčebných zařízeních. Jistě to spočívá v tom, že léčebné nasazení je úplně jiné. Vždyť tady stojí v popředí živé setkání s milosrdenstvím Božím. Pobyt mladých lidí se vyznačuje jednoduchým, ukázněným a křesťanským životem. Spiritualita je hluboce eucharistická a mariánská. Každý den se dělí pro všechny členy společenství (řeholníky, pomocníky a nemocnou mládež) na čas modlitby, práce, rozhovorů a na čas her a oslav.

Aby se mladým lidem usnadnily první kroky ve společenství, je každému nově příchozímu přidělen jeden „anděl strážný“ z řad vyléčených. Ten má za úkol vysvětlovat novému hostu pravidla života ve společenství, být 24 hodin denně po jeho boku a pracovat s ním. Nový příchozí získá snad poprvé ve svém životě opravdového přítele – někoho, kdo ho bezpodmínečně přijímá.

Průběh dne je v Cenacolu pevně stanoven, a kdo se tam podrobuje terapii, musí jej také plně akceptovat. V 6.00 je budíček s následným růžencem a ranní

ZEMŘELA

MATKA ELVÍRA, ZAKLADATELKA KOMUNITY CENACOLO PRO DROGOVĚ ZÁVISLÉ

Ve věku 86 let zemřela 3. srpna 2023 zakladatelka komunity Cenacolo sestra Elvíra Petrozziová, známá jako „Matka Elvíra“. Komunita Cenacolo přijímá mladé lidi, zejména závislé na drogách a alkoholu, a nabízí jim možnost začít znovu.

Rozloučit se s Matkou Elvírou v italské Saluzzo přišly tisíce lidí. „Tato žena zapálila oheň, který se rozšířil do celého světa,“ zdůraznil místní biskup Cristiano Bodo. Pohřbu 11. srpna se zúčastnili lidé z celého světa, především však ti, které Matka Elvíra zachránila.

Dej jí Pán Bůh věčnou slávu ve svém nebeském království!

Připomeňme si životní dílo a odkaz Matky Elvíry článkem Rudolfa Baiera uveřejněným ve Světle před deseti lety – číselné údaje byly aktualizovány.

mi chválami. V 7.30 se všichni setkají na snídani a v 8.00 začíná práce. Ta spočívá hlavně v jednoduché ruční práci v zemědělství, v zahradě, na domě nebo v jiných oblastech, které jsou důležité pro samozásobení a chod společenství. Ve 12.00 je pro všechny společný oběd. Odpoledne se rozdělí mezi práci, modlitbu a růženec. V 18.00 je večere a večerní modlitba. Podle příležitosti je také vícekrát v týdnu mše svatá.

Alkohol, cigarety a hlasitá hudba jsou přísně zakázány.

Materiální věci nemají ve společenství žádný význam. Člověk je důležitější než peníze a kariéra. Každý, kdo ve společenství hledá pomoc, se setká s velmi jednoduchým, rodinným životním stylem, v němž znovu odhalí hodnotu přátelství, práce a prožívané víry. Učí se také konfrontaci se svými slabostmi a prosit Ježíše o pomoc.

V ročním tématu společenství pro rok 2012 „Opravdové přátelství“ vyjádřila sestra Elvíra vlastně všechno, co vytváří úspěch léčebného nasazení:

„Musíme odmaskovat modly, které nás vnitřně užírají a skrže než jsme osamoceni.

*Musíme znovu objevit schopnost stát se muži a ženami, kteří ze srdce milují, kteří jsou něžní a milosrdní. My všichni si přeje-
me někoho, kdo nás má rád, s nímž můžeme vybudovat hluboké přátelství.*

Abychom se naučili milovat, je důležité spolu mluvit a skutečně se vzájemně poznat. Mnozí z nás mají strach vyměnit srdce z kamene za srdce z masa. Bojíme se toho, abychom odkryli, že máme srdce, které bije, které trpí a miluje, pláče a má radost.

Ale kdo má odvahu nechat se vyléčit láskou Boží, kdo se otevřeně k Bohu přizná, je schopen velkých činů solidarity, přátelství a lásky.“

Také rodiny mladých lidí jsou vyzývány, aby se vydaly na cestu obrácení a obnovy. Pro rodiče často není tato cesta lehká – odevzdat děti a zase znovu budovat novou důvěru s nimi. Proto je zvláště důležité tuto cestu doprovázet modlitbou a otec i matka musí být na této cestě zajedno. Společenství může rodinu podporovat, ale ne nahrazovat. Vazba mezi rodiči a dětmi je pevným základem pro cestu spásy dětí.

U příležitosti 25. výročí Cenacola ocenil toto společenství také papež Benedikt XVI. v rámci své týdenní katecheze a popřál mu, aby i dále bylo pro mnoho mladých lidí rodinou, v níž se budou moci setkávat s Kristem.

*Z Maria heute 7-8/2013 přeložil -mp
(Redakčně upraveno)*

Poznámky:

⁽¹⁾ V současnosti je to více než 70 domů ve 20 zemích světa. [pozn. red.]

Bud'me silní v lásce!

Matka Elvíra v postní meditaci mluví jednoduchými slovy, která zasahují srdce a obracejí je k Pánu.

Povzbuzuje nás, abychom se nechali zasáhnout Boží láskou, se kterou se setkáváme v Ukřižovaném. Aby nás tato láska změnila, musíme na něho pohlednout, pozorovat ho - nejen o Velikonocích, ale každý den...

Blížíme se k Velikonocům, k srdeční záležitosti naší víry: k Ježíšově smrti za nás a k jeho vzkříšení. Poklekněme před křížem, před Ježíšem a poprosme o dar soucitného srdce, jež se nechá dojmout láskou našeho Boha, který pro nás udělal všechno. Nechme se dotknout Ježíšem, tak jako se ON nechává dotknout námi. Když trpíme, když musíme nést malé břemeno, nějakou bolest, nějakou starost – ON chce toto všechno vzít na sebe.

Pohled'me na Ukřižovaného!

Když sledujeme pašije, trpíme s Ježíšem, pláčeme s Ježíšem a jsme jím dojatí. Tak se staneme muži a ženami čistoty, dobra a milosrdenství, a když se naše zkaženělé srdce skloní před ním, promění se v srdce z masa. Zůstaňme v tichosti před Ukřižovaným: Pán nám chce říci věci dů-

ležité pro náš život, ale my mu nenasloucháme! Uklidněme své myšlenky a fantazie a bud'me pozorní, aby zlo nemohlo vniknout do našich myšlenek, protože to nás vzdaluje od pravdy a od dobra. Křížová cesta ať nám pomůže, abychom v sobě objevili něco nového, protože potřebujeme zvláštní milosti, jak pochopíme později. Aby nás Ježíš mohl učinit šťastnými, po-

trebuje naši ochotu, abychom s ním přebývali, pozorovali jeho opuchlou tvář, jeho záda, jeho zbičované tělo a jeho krev a trny pokrytou hlavu.

Musíme opustit necitlivý materialismus, abychom se stali soucitnými muži a ženami, kteří jsou milosrdní a dobří, odpouštějící ostatním i sobě samým. Abychom zakusili lásku, která nás proměňuje, musíme se dívat na Ukřižovaného, pozorovat ho, zkoumat a vcítit se do něho. Tak budeme také schopni přijímat ty

trny, které nás v průběhu života zraňují, budeme moci snášet tyto bolesti, protože jsme pohlíželi na Ukřižovaného čistýma a soucitným očima.

Pomozme Ježíši nést kříž!

Tato postní doba pro nás musí vyústit ve vzkříšení, které je oheň, úplná láska, láska, láska. Láska v nás, v našich očích a v naší tváři, v našem konání a v naší práci. Láska je podstatou našeho života. Často děláme mnoho věcí, protože je dělat musíme, a nedostaneme žádnou odměnu, nezměníme se, protože nám chybí to, co je skutečně potřebné: to podstatné v životě, to, co se rodí z lásky.

Uvažujme křížovou cestu tak, aby Ježíš byl spokojený v našem středu, prožijeme křížovou cestu ve spojení s ním. Chceme mu pomoci nést jeho kříž, který je křížem celého lidstva, křížem všech dětí na světě, křížem všech starých lidí, kteří ponechávají o samotě umírají v úzkosti a strachu, křížem mnoha nemocných mladých lidí, mnoha rozdělených rodin, mnoha závislých na drogách, křížem našich rodin, válek, křížem všech. Celé lidstvo nese kříže

a my je chceme učinit snesitelnější tím, že pomáháme Ježíši a říkáme mu: „Ježíši, důvěřuj mi, chtěl bych ti pomoci nést kříž, kříž všech.“

Žijme tedy tento čas z lásky, pominěme všechnu banalitu, kritizování všeho, odložme všechny prázdné řeči a naučme se navzájem se mít rádi. To je to, co nám pomůže otevřít dveře do ráje, co nás připraví na vzkříšení velikonoční neděle: Láska, kterou jsme darovali své matce, svému otci, svým bratřím a sestrám, láska ke všem, kdo jsou nám nablízku a s nimiž žijeme.

*Z Medjugorje aktuell 3/2014 přeložil -mp-
(Redakčně upraveno)*

Celosvětová síť modlitby s papežem ČESKÁ REPUBLIKA

Apoštolát modlitby tvoří celosvětovou síť modliteb, která spojuje všechny křesťany s papežem Františkem a jeho záměry. Připojte se k rodině služebníků v Apoštolátu modlitby, kteří velkodušně nabídnou svůj život, práce a modlitby Kristu Veleknězi. Každý měsíc je za vás sloužena mše svatá.

DENNÍ MODLITBA APOŠTOLÁTU

Nebeský Otče, kladu před tebe celý dnešní den a ve spojení s tvým Synem, který ve mši svaté neustále zpřítomňuje svou oběť za záchranu světa, ti nabízím své modlitby, práce, utrpení i radosti. Duch Svatý, který vedl Ježíše, ať je i mým průvodcem a dává mi sílu svědčit o tvé lásce. Spolu s Pannou Marií, Matkou našeho Pána a Matkou církve, to vše přináším jako svou nepatrnou oběť zejména na úmysly Svatého otce a našich biskupů:

ÚMYSLY APOŠTOLÁTU MODLITBY NA ZÁŘÍ 2023

Úmysl papeže: Za ty, kdo žijí na okraji společnosti

Modleme se, aby lidé, kteří žijí na okraji společnosti v nelidských životních podmínkách, nebyli institucemi zapomenuti a nikdy nebyli považováni za vyřazené.

Národní úmysl: Za pracovníky ve školství

Modleme se za učitele, vychovatele, asistenty a další pracovníky ve školství, aby nový školní rok prožili vedeni moudrostí Ducha Svatého.

Svatý Františku Xaverský, oroduj za nás!

Svatá Terezie od Dítěte Ježíše, oroduj za nás!

MATKA ELVÍRA PROMLOUVÁ:

„Mnoho jsem se naučila: především vytvářet své vnitřní ticho. Dnes se lidé ticha bojí. Ale ono je nezbytné, abychom se setkali s Bohem, odpověděli na nekonečnou touhu, která je v každém člověku, přijít do styku s Absolutnem.“

* * *

„V evangeliu je napsáno: »Poznají vás podle vašich skutků.« Jakým zázrakem je evangelium! Musíme být znamením: znamením, kterému se odporuje, jak říká Ježíš, kamenem úrazu, zvěstováním světla - v přesvědčení, že spása přijde pro všechny, věřící i nevěřící, když neznadíme pravdu evangelia.“

Maminka Markéta (29)

Život matky Dona Boska

Kapitola 30

„TETIČKA“ MARIANNA A VZPOMÍNKY MICHAELA RUY

Smrt Antonína

Rok 1849 začal velice smutnou zprávou: 9. ledna v Becchi umřel Antonín. Měl jenom 41 let. V posledních letech, když přicházel do Turína na trh, chodíval na Valdocco navštívit maminku a bratra. Maminka se vyptala na děti, které rychle rostly, a Antonín mluvil o daních, které vláda na všechno uložila, a jak jim toto všechno bere chléb od dětských úst, aby se mohla zaplatit vydání za válku.

Zatímco ve studeném lednu Don Bosco a maminka šli do Becchi, aby utěšili vdovu a sirotky a byli na pohřbu, maminka Markéta přemýšlela o tomto svém tak podivném „synovi“. Viděl umírat svou vlastní matku, pak svého otce, pak babičku, poslední pojitko s jeho rodinou, a to nahromadilo v jeho srdci moře smutku. Markéta se k němu chovala dvojnásob jemněji než k Josefovi a Jeníkovi, ale zdálo se, že to bylo zbytečné. S hněvem spíš vůči životu než k ní propadal nepřekonatelné žárlivosti vůči svým dvěma bratrům, kteří měli maminku živou, a mlátil je. Nikdy neodpustil nikomu žádnou, i nejmenší urážku. Ona se však k němu chovala velice mile a statečně. Vzpomínala na jeden zvláštní večer. Po bouřlivém dnu zastavila Antonína, když se druzí modlili Otčenáš a přišli ke slovům „odpusť nám naše viny, jako i my odpouštíme našim viníkům“. S klidnou pevností mu řekla: „Bude lépe, abys neřikal tato slova, byla by to lež, ty neodpouštíš nikdy. Jak potom můžeš žádat Pána o odpuštění, když se vždycky snažíš o pomstu?“ Markétě se v těch letech zdálo, že Antonín byl jejím selháním jako matky. S lety však tato její upřímná láska přinesla ovoce. Stal se dobrým otcem rodiny, trochu tvrdým, ale milujícím své děti.

Porážka a úpadek

V březnu roku 1849 se v Piemontu všechno hroutí. Válka proti Rakousku je ztracena v krvavé bitvě u Novary. Ve stej-

ném měsíci se král Carlo Alberto vzdává postavení krále a přenechává korunu synu Viktoru Emanuelovi II.

Rakousko požaduje od Piemontu 200 milionů lir jako náhradu za válečné škody. (Je to cifra tak velká, že stát musel vyhlásit bankrot a stanovit, že mince v oběhu už nemají žádnou cenu.) Janov se prohlásil „nezávislým“ na Piemontu a vyhlásil se republikou. První úkon, který nový král musí provést, je znovu získat toto město dělostřeleckou palbou.

I když Rakousko po několika měsících sníží náhradu škod na 75 milionů, vláda musí zdvojnásobit daně, zvětšit clo, vyhlásit mimořádné dávky. Je to bída pro všechny.

Lžice a miska

Také v oratoři si musí utáhnout opasek. Základem stravy je chléb. Chléb nízké kvality, který jedlí chudí, stojí 37 centesimů za kilo a chlapci ho snědí průměrně kilo na hlavu. Kromě chleba je však ještě teplé jídlo. Když se mladí dělníci a studenti, kteří v Oratoři trvale žijí, vrátí v poledne, zamíří přímo do kuchyně maminky Markéty. Drží v rukou misku, aby dostali „svou dávku“, a ptají se: „Co je dnes na oběd, maminko?“ Obrovský hrnec bublá nad ohněm a maminka odpoví: „Rýže a brambory,“ anebo:

„Těstoviny a fazole.“ Někdy řekne: „Polenta a kaštiny.“ Tento poslední název budí nadšení. Suché, bílé a sladké kaštiny uvařené s polentou dávají dohromady sladkou kaši, kterou mají všichni velice rádi.

Každý nosí v kapse svoji lžici, kterou nakonec s miskou dobře umyjí. Kdo chce, může si jít něco sebrat na mamčině zahradě, jako je salát, rajče nebo paprika, aby si z toho udělal dobrý salát. Kousek masa teď čas od času také vidí. Sýr a ovoce nejsou.

Jako bar slouží pumpa s čerstvou vodou. Mezi chlapci, kteří jedí, chodí mlčky slepice maminky Markéty. Ony dávají vajíčka, která vylepšují polévku, a na oplátku prosí o drobky. (Maminka velice miluje slepice.)

Sestra, prádelna a nůžky

V roce 1850 přichází téměř náhle na pomoc mamince Markétě její sestra Marianna. Don Laqua, farář v Caprigliu, u kterého sloužila už od roku 1824, zemřel. Bylo jí 65 let a necítila se na to, aby znovu začala život selky na poli. Prosila tedy sestru a „synovce Dona Boska“, jestli by mohla přijít a pomáhat. Byla přijata s otevřenou náručí. Chlapci se spráteli-li také s ní a říkali jí „Magna“, což v nářečí znamená „teta“.

Na nekonečných loukách, které obklopovaly Oratoř, pradelny z města sušily prostěradla a prádlo. Teď, když počet ubytovaných chlapců i na první pohled roste, mohlo se myslet „ve velkém“ i na jejich prádlo. Zařídila se prádelna. Prádlo se měnilo každých 14 dnů. „Až do té doby,“ vzpomíná Don Bosco, „byli chlapci,

kteří prádlo neměnili nikdy, měli jen svoji roztrhanou košili, kterou měli oblečenou. Byli pak tak špinaví, že žádný zaměstnavatel je nechtěl do práce ve své dílně.“

Když už se v prádle nemohly zahnížit mučivé blechy, tak se zase ve vlasech ukazovaly vši. V roce 1860, aby se učinil konec tomuto neštěstí, ministerstvo školství vydalo rozhodnutí,

že vlasy studentů musí být velice krátké. V dobách matky Markéty se vlasy nosily velmi dlouhé, častokrát učesané a upravené a častokrát neupravené a špinavé. Maminka (také Don Bosco a Giuseppe Gustini, který byl malým holičem), když viděli velkou hrivu, už brali nůžky. Mladý Battista Conte vzpomíná, že jednou během „stříhání“ nařikal u maminky Markéty: „Děláte mi však schody, maminko!“ Ona na to: „Bud' si jistý, že jsou to schody, které tě dovedou do nebe.“

„Říkali jsme jí maminko“

V roce 1850 začíná synovský přátelský vztah mezi maminkou Markétou a Michaelem Ruou, chlapcem, který ztratil otce a měl křehké zdraví, který se stane pravou rukou a nástupcem Dona Boska. Od něho máme vzácné dlouhé místopřísežné svědectví:

„Dona Boska jsem poznal v září roku 1845. Měl jsem tehdy osm let. Do Oratoře mě přivedl kamarád a několik let jsem do ní chodil tehdy, kdy jsem mohl. Kolem roku 1849 jsem začal do Oratoře chodit pravidelně.

V roce 1850 jsem na radu Dona Boska začal studovat latinu, abych se stal knězem. V době mého vstupu do Oratoře (jako internista) v ní už bylo ubytováno 36 chlapců. Od té doby jsem žil s maminkou Markétou. Mohl jsem tedy poznat tuto ženu, opravdu křesťanskou, zbožnou, velkodušného srdce, rozvážnou, která se cele zasvětila dobré výchově svých synů a pak své adoptivní rodině. Vždycky jsem i s kamarády obdivoval dobrotu jejího srdce a její velkodušnou lásku, protože opustila svůj dům, aby přišla a starala se o tolik chudých chlapců sirotků, což bylo velice namáhavé. Všichni jsme jí říkali »maminko« kvůli synovské úctě a lásce, kterou jsme k ní měli.

Don Bosco od dětství spolu s mateřským mlékem sál také lásku a bázeň Boží. Až do svých 11 anebo 12 let byl vychováván jenom svojí rodičkou, která se však velice starala o to, aby chodil do farního kostela o svátečních dnech. Pro své chudé sirotky obětovala všechno, včetně svatebních šatů a náhrdelníku. To, co měla v neděli jako druhé jídlo (kromě polévky), jí sloužilo až do čtvrtka večera a v pátek to bylo jiné, velice postní druhé jídlo, které jí sloužilo v pátek a v sobotu.

O tom, co tady mluvím, vím osobně z vlastní zkušenosti a z toho, co maminka Dona Boska říkala.“

(Pokračování)

Redakčně upraveno

Pramen: BOSCO T., Maminka Markéta, Život matky Dona Boska.

Překlad P. Jan Ihnát. Matice cyrilometodějská s. r. o., Olomouc 2006. (Kniha je vyprodána.)

Svědkové víry: sv. Ondřej Kim Taegon

– dokončení katecheze papeže Františka ze str. 2

Asi před dvěma sty lety byla korejská půda dějištěm velmi tvrdého pronásledování, křesťané zde byli pronásledováni a vyhlazováni. Vira v Ježíše Krista v tehdejší Koreji znamenala připravenost k vydání nejzazšího svědectví, až k smrti. Příklad ze sv. Ondřeje Kim Taegona můžeme čerpat zejména skrze dvě konkrétní hlediska jeho života.

Prvním je způsob, který musel užívat, aby se setkal s věřícími. Vzhledem k silně zastrahujícímu kontextu byl tento světec nucen přistupovat ke křesťanům tak, aby to nebylo zjevné, a vždy za přítomnosti jiných lidí, jako by už spolu nějaký čas rozmlouvali. Ke zjištění křesťanské identity druhého účastníka hovoru proto sv. Ondřej uplatňoval následující prostředky: především zde bylo předem smluvené rozpoznávací znamení, kupříkladu znamení na oděvu či na ruce. Poté skrytě a polohlasem pokládal otázku: „Jsi Ježíšův učedník?“ Vzhledem k tomu, že se rozpravy účastnili také jiní lidé, musel světec hovořit tiše a omezit se na pár nejzásadnějších slov. Výraz, který podle Ondřeje Kima shrnoval veškerou křesťanovu totožnost, tedy zněl: „Kristův učedník“: „Jsi Kristův učedník?“ ptal se, ale šeptem, protože to bylo nebezpečné a křesťanství tam bylo zakázáno.

Být Pánovým učedníkem totiž znamená následovat jeho cestu. Křesťan je ze své přirozenosti člověkem, který hlásá Ježíše a vydává o něm svědectví. V den Letnic tuto identitu obdrželo od Ducha Svatého každé křesťanské společenství a celá církev (srov. *Ad gentes*, 2). Z Ducha Svatého přijímáme a z něj povstává evangelizační nadšení a elán, tato veliká apoštolská horlivost: je to dar Ducha, kterým nás obdařuje. I když okolní dění není příznivé, jak tomu bylo v korejském kontextu Ondřeje Kima, toto nadšení se nemění, ba právě naopak, nabývá ještě větší ceny. Svatý Ondřej Kim a další korejsí věřící prokázali, že svědectví o evangeliu, vydané v čase pronásledování, může pro víru přinést mnohé ovoce.

Podívejme se nyní na druhý konkrétní příklad. Když byl sv. Ondřej ještě se-

minaristou, musel vynalézt způsob, jak se tajně setkat s misionáři přicházejícími ze zahraničí. Nebyl to jednoduchý úkol, neboť tehdejší režim přísně zakazoval vstup všech cizinců na korejské území. Kvůli tomu bylo zpočátku velice složité najít kněze, který by do Koreje přijel na misii, a misijního hlásání se tak ujali laici. Pomyslete, že sv. Ondřej se jednoho dne vydal [na schůzku se zahraničními misionáři – pozn. red.] a kráčel tak dlouho bez jídla ve sněhové vánici, že nakonec klesl vyčerpáním na zem. Hrozilo mu, že upadne do bezvědomí a umrzne. V onu chvíli však náhle zaslechl hlas: „Vstaň a jdi!“ Když Ondřej uslyšel tento hlas, vzchopil se a zahlédl jakýsi stín někoho, kdo jej vedl.

Tato zkušenost významného korejského svědka nás přivádí k pochopení jednoho navysost důležitého hlediska apoštolské horlivosti: tedy k sebrání odvahy, aby člověk opětovně povstal, když upadne. Světci snad mohou upadnout? Ano! Již od samých počátků, pomyslete na sv. Petra, který se dopustil velikého hříchu. V Božím milosrdenství ale našel sílu a znovu se pozvedl. Ve sv. Ondřeji Kimovi spatřujeme tuto sílu: fyzicky klesl, ale nabral sílu, aby kráčel dál a dál a nesl poselství vpřed. Jakkoli může být okolní situace svízelná, a přestože se někdy zdá, že neponechává prostor evangelijnímu poselství, nesmíme povolit a vzdát se hlásání evangelia – tedy toho, co je v našem křesťanském životě podstatné. Tudy vede cesta. Každý z nás se může zamyslet: „Jak ale mohu hlásat evangelium?“ Pohled na tyto velikány a pomysli na ně v malém, pomysleme na svůj malý svět: hlásejme evangelium v rodině, mezi přáteli, mluvmе o Ježíši, ale mluvmе o něm a hlásejme evangelium se srdcem plným radosti a síly, kterou dává Duch Svatý. Připravme se na přijetí Ducha Svatého o příštích Letnicích a prosme jej o tuto milost apoštolské horlivosti, o milost hlásat evangelium a ustavičně nést vpřed Ježíšovo poselství.

Zdroj: <https://www.vaticannews.va/cs>
(Redakčně upraveno)

Pondělí 28. 8. 2023

6:05 Léta letí k andělům: Ludvík Armbruster – jezuita
6:25 Hlubinami vesmíru s doc. Güntherem Kletetschkou: Geofyzika těles Sluneční soustavy a WEBB **7:10** Emanuel Ranný **7:35** V pohorách po horách: Vítkovská vrchovina – Nízký Jeseník **7:50** Klapka: S Lubomírem Patschem
9:05 Víc než chrám: Jednota různého **9:30** Outdoor Films se Stanislavem Najvrtem: Vysokohorské ultramaratóny
11:05 Peru – Osm sester **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Duchovní menu: Záznam mše svatě z baziliky svatého Petra ve Vatikánu u příležitosti Národní pouti 2019 **13:15** Hledání skrytých svatých míst: Meteora **14:10** Za obzorem: Etika v médiích **14:40** Jak potkávat svět: Sourozenci Klánští **16:10** Noční univerzita: Petr Ocknecht – Hmyz na talíři **17:40** Mexiko – země indiánů **18:00** Sedmihlášky (101. díl): Ševče, ševče **18:05** Od slunéčka do tmy: Obrázek na díle **18:15** Hop Trop na Mohelnickém dostavníku 2015 **19:00** Okřídlení sousedé: Ptáci a skla [P] **19:15** Pokoj vám!: Modlitba za mír **19:35** Setkání: Petr Fiala **19:45** Přejeme si... **20:05** Jak to vidí... P. Miloslav Fiala O Praem [P] **20:35** Séguové – děti z ulic Lubumbashi **21:10** ARTBITR – Kulturní magazín: Cyklus – Jeruzalém méně známý – Jeskyně se sv. Janem Křtitelem **21:25** Za obzorem: Etika v médiích **22:00** Cvrlikání (97. díl): Učedníci **23:00** Anděl bez křídel **23:15** Svědectví mladých z komunity Cenacolo **23:35** Kulatý stůl: Válka, mír a naše zodpovědnost **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Úterý 29. 8. 2023

6:05 Léta letí k andělům: Vojtěch Hrubý **6:25** Odkaz předků (2. díl): Pelhřimovy **6:35** V pohorách po horách: Strážov – Strážovské vrchy **6:45** U NÁS aneb Od cimbalu o lidové kultuře: Hoš, Kyjov! **8:05** Locomotive – parní lokomotiva **8:15** Dokořán: S Nadou Konvalinkovou **9:05** Outdoorová videa Štěpána Dvořáka: Dalešický přehráda **9:16** Poutníci času: S houslaři Tomášem a Karlem Vávrovými **9:35** Absolventi: Karol Marko **10:05** Příroda kolem nás: Surikata a labuř **10:20** Zachraňme kostely: Poutní kostel Navštívení Panny Marie ve Skocích u Žlutic **10:45** Příběhy psané životem: Se střízlivou hlavou **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Duchovní menu: Záznam mše svatě z kaple Panny Marie, Hvězdy evangelizace **13:00** Thajsko, země hadů **14:10** Za obzorem: Vidět tvář – Křesťanská pomoc uprchlíkům **14:40** Západní Ťan Šan **14:55** Muzikanti, hrajte: Išt'vánci **16:00** Hadí České republiky **16:55** ARTBITR – Kulturní magazín (35. díl): Ještě jedna jízda s Matkou Terezou a Folcem Terzanim **17:10** Hans Frei **18:00** Sedmihlášky (101. díl): Ševče, ševče **18:05** Báječná show (1. díl): Liška a vrána **18:15** Animované příběhy velikánů dějin: Benjamin Franklin (1706–1790) **18:40** Okřídlení sousedé: Obyvatelé půd [P] **18:55** Zpravodajské Noeviny: 29. 8. 2023 [P] **19:15** Pokoj vám!: Modlitba za mír **19:40** Dědek a jeho kreslený svět: Vůně odpuštění **19:45** Přejeme si... **20:05** Klapka: S Peterem Rybínem **21:10** S chutí přes práh: Kongregace Školských sester de Notre Dame v Hradci Králové **21:30** Za obzorem: Vidět tvář – Křesťanská pomoc uprchlíkům **22:05** Outdoor Films s Alenou Mahlejevou a Marií Šnajdrovou: Cestování po Patagonii **23:40** Poutníci času: S Helenou Cyclerovou **23:55** Saxofony a akordeon: Svatováclavský hudební festival 2021 **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Středa 30. 8. 2023

6:05 Léta letí k andělům: Jiří Čepl – kněz, motorkář **6:30** Zpravodajské Noeviny: 29. 8. 2023 **6:50** Setkání: MUDr. Róbert Teley – Muzeum Karolína Štěpána Trochty ve Francově Lhotě **7:00** Noční univerzita: Petr Ocknecht – Hmyz na talíři **8:30** Pomoc má mnoho tváří: Diakonie ČCE **9:00** Generální audience papeže Františka [L] **10:00** (Ne) Mizející svět: MFF Strážnice 2023 **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Duchovní menu: Zkrácený záznam primiční mše svatě P. Michala Zahálky **13:30** Jak to vidí... P. Miloslav Fiala O Praem **14:05** Za

TELEVIZE DOBRÝCH ZPRÁV

■ Vysílání denně 6.00 – 1.00 hod.
■ Denně: 8.00; 16.00 hod. – programová nabídka
TV NOE (změna programu vyhrazena)

Podrobnosti na www.tvnoe.cz

ZMĚNA PROGRAMU VYHRAZENÁ

obzorem: Nadační fond Impuls **14:50** Pošta pro Holuba: Žena v církvi **15:02** Bačkorám navzdory: Poslední etapou k cíli **15:19** Kostel sv. Vincenta de Paul: Bratislava-Ružinov **15:30** Orient Express **15:35** Zpravodajské Noeviny: 29. 8. 2023 **16:00** Svatá Kateřina Labouré: Tichý posel Lásky **16:50** Cvrlikání (84. díl): Hrozen **18:00** Sedmihlášky (101. díl): Ševče, ševče **18:05** Báječná show (2. díl): Zajíc a želva **18:15** Strýček Emu: Houbový **18:25** Příroda kolem nás: Pes hyenový a havran polní **18:45** Flešbky – Godzone podcast (12. díl): Eva Hrešková – Nejdřív začni chválit doma v komůrce **19:15** Pokoj vám!: Modlitba za mír **19:35** Návrat lišky Bystroušky na Hukvaldy **19:45** Přejeme si... **20:05** Když bolí duše: Poruchy příjmu potravy **21:10** Poutníci času: S Petrem Horkým **21:30** Za obzorem: Nadační fond Impuls **22:05** Noční univerzita: P. Marek Orko Vácha – Příběh, jehož jsme součástí **23:25** Ghana – Město Boží **23:50** Generální audience papeže Františka **0:15** Hledání skrytých svatých míst: Meteora **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Čtvrtek 31. 8. 2023

6:05 Léta letí k andělům: Jaroslav Kratka – reverend, lazaríán **6:30** Jaroslav Martínásek **7:25** Hrdza na Crossroads 2021 **8:00** Hadí České republiky **9:05** Turzovka **9:30** Kulatý stůl: Válka, mír a naše zodpovědnost **10:55** Rok vína **11:20** Poutníci času: S Vlastou Urbanovou **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Dokořán: S Monikou Absolonovou **12:55** Libérie – Sen krejčího **13:25** Setkání: Olga Haláková – Bečov nad Teplou **13:30** Generální audience papeže Františka **14:00** Za obzorem: Karel Janko, polární ekolog **14:35** Grotesky Harolda Lloyda: On na divokém západě **15:05** Do varu s Maxem Kašparů: Krize životních hodnot **15:25** V pohorách po horách: Boží hora – Žulovská pahorkatina **15:30** Zpravodajské Noeviny: 29. 8. 2023 **15:55** Živě s Noe speciál: Slavnostní uvedení biskupa Martina Davida do úřadu [L] **16:00** Mše svatá s uvedením Mons. Martina Davida do úřadu diecézního biskupa: Ostrava, katedrála Božského Spasitele [L] **18:10** Sedmihlášky (101. díl): Ševče, ševče **18:15** Báječná show (3. díl): Vůl a žába **18:25** Cirkus Noeland (10. díl): Roberto, Kekulín a žirafa **18:55** Outdoorová videa Štěpána Dvořáka – Podzemní krajina západní části národního parku Podyjí **19:15** Pokoj vám!: Modlitba za mír **19:35** Setkání: Ondřej Benešik – kaple ve Strání **19:40** Dědek a jeho kreslený svět: Cena předstelství **19:45** Přejeme si... **20:05** Cvrlikání: Martina Trchová **21:10** Klid zbraní **21:30** Za obzorem: Karel Janko, polární ekolog **22:05** Pod lampou **0:10** Absolventi: Anton Jablonický **0:35** Filipíny – Tajfun Haiyan **1:15** Noční repríza dopoledních pořadů.

Pátek 1. 9. 2023

6:05 Léta letí k andělům: Otmar Oliva – výtvarník **6:25** Flešbky – Godzone podcast (22. díl): Andrea Bielová – Boj začíná na kolenu v modlitbě **6:55** Zpívá celá dědina: Dolní Bojanovice **8:20** Noční univerzita: P. Vojtěch Kodet – Odpuštění **9:05** Groteska Harolda Lloyda: O patro výš **10:20** ARTBITR – Kulturní magazín: Cyklus – Jeruzalém méně známý – Jeskyně se sv. Janem Křtitelem **10:35** Jak to vidí... P. Miloslav Fiala O Praem **11:05** Se salesiány na jihu Madagaskaru: IJELY –

Misijní stanice na náhorních rovinách **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Duchovní menu: Záznam primiční mše svatě P. Aleše Pisařovice **13:20** Hop Trop na Mohelnickém dostavníku 2015 **14:05** Za obzorem: Kardiologie a kardiokirurgie **14:45** Duchovní krajina Novohradských hor: Krajem zaniklých vesnic pod Kamencem **15:15** Harfa Noemova: Jan Zástěra – Korunovace českých králů **15:40** Slovanský Velehrad **16:05** Klapka: S Peterem Rybínem **17:15** Malíři velkých formátů **18:00** Sedmihlášky (101. díl): Ševče, ševče **18:05** Báječná show (4. díl): Myšák a hraboš **18:15** Šípková Růženka: Divadlo Víti Marčika **19:05** Špenátové palačinky z Kostelního Vydrří **19:15** Pokoj vám!: Modlitba za mír **19:40** Dědek a jeho kreslený svět: Pohádka vs blábol **19:45** Přejeme si... **20:05** Noemova pošta: Září 2023 [L] **21:20** V pohorách po horách: Toulání Lednicko – Valtickým areálem **21:30** Poletuchy: Na skok do propasti **22:20** Za obzorem: Kardiologie a kardiokirurgie **22:55** Výpravy do divočiny: Výzkum drobných savců **0:00** Večer chval: Živá modlitba a chvála **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Sobota 2. 9. 2023

6:05 Léta letí k andělům: František Lízna – jezuita s františkánskou spiritualitou **6:25** Hovory z Rekovic: Martin Kocián **6:45** Květnov **6:55** Kaplani naděje: Sr. Anna Vendula Malichová **7:10** Kmochův Kolín 2019: Monsterkoncert blok B a FINÁLE **8:10** Sedmihlášky (101. díl): Ševče, ševče **8:15** Strýček Emu: Houbový **8:25** Animované příběhy velikánů dějin: Benjamin Franklin (1706–1790) **8:55** Cirkus Noeland (10. díl): Roberto, Kekulín a žirafa **9:25** Bratr oheň: Bohatý a chudý **10:00** Mše svatá s inaugurací Capelinhy: Kocflřov [L] **12:00** Angelus Domini [P] **12:05** Přejeme si... [P] **12:20** Pod lampou **14:30** Za obzorem: Salesiánská misie v Mongolsku **15:05** Ve Strážnici na vojnu verbují: Cimbálová muzika Pavla Múčky **16:15** Setkání: Stanislav Šec – Meditační zahrada v Plzni – Památník obětem zla **16:25** Hledání skrytých svatých míst: Olymp **17:15** V souvislostech [P] **17:35** Přejeme si... **18:00** Studio František: Papež František v Mongolsku [L] **20:00** Setkání s představiteli duchovního života: Papež František v Mongolsku [P] **21:05** Hlubinami vesmíru s dr. Kateřinou Falk: Laboratorní astrofyzika **21:45** Za obzorem: Salesiánská misie v Mongolsku **22:25** Duchovní páry **23:20** Letem jazzem: Ke kořenům jazzu **0:35** Hadí safari v Ugandě **1:20** Noční repríza dopoledních pořadů.

Neděle 3. 9. 2023

6:05 Léta letí k andělům: Ladislav Heryán – kněz, ředitel salesiánského střediska v Kobylicích **6:30** Na cestě k Otcovu domu **6:45** Vietnam **7:00** Sedm divů v Těrchově **7:35** Velké ticho v Poličanech **8:00** Jak potkávat svět: S Irenou Szurmanovou **9:35** Poutníci času: S Antonem Litvinem [P] **10:00** Mše svatá na stadionu „Steppe Arena“: Papež František v Mongolsku [L] **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba Sv. otce Františka [L] **12:20** V souvislostech **12:40** Zpravodajský souhrn uplynulého týdne **13:20** Grotesky Bustera Keatona: Frigo jako obětní beránek **14:00** Muzikanti, hrajte: Doubravanka **15:00** Duchovní páry **16:00** Hlubinami vesmíru s dr. Kateřinou Falk: Laboratorní astrofyzika **16:40** Toccata – Káhira **16:50** Grotesky Harolda Lloyda: Náměsíčná nevěsta **17:20** Outdoorová videa Štěpána Dvořáka: Moravský Krumlov – Třebíč **17:30** ARTBITR – Kulturní magazín: Cyklus – Jeruzalém méně známý – Jeskyně se sv. Janem Křtitelem **17:55** Sedmihlášky (100. díl): Seděla dívka **18:00** Bratr oheň: Kuchyně bratra Ginepra **18:25** Strýček Emu: Prázdniny končí [P] **18:40** Přejeme si... **19:00** Ekumenické a mezináboženské setkání: Papež František v Mongolsku [P] **20:05** Zázrak v horách [P] **21:45** Malý princ: Koncert Filharmonie Hradec Králové **23:15** V pohorách po horách: Brdo – Chřibý **23:25** Polední modlitba Sv. otce Františka **23:40** Pastýř na člunu **0:05** Zpravodajský souhrn uplynulého týdne **0:45** Verbuňk, příběh na celý život **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Pondelok 28. 8. o 20:00 hod.: Barbarstvo moci (70 rokov od likvidácie reholí v Československu)

V tomto roku si pripomínáme 70. výročie od snahy komunistickej moci zlikvidovať rehole v Československu. Mužské a ženské rehole boli v priebehu rokov 1946–1950 zo spoločnosti a verejného života vytesňované. Završením snahy totalitného režimu bola ich likvidácia. Zásah proti mužským rehoľiam sa uskutočnil v apríli a máji a proti ženským rehoľiam na konci augusta 1950. Dokument Barbarstvo moci približuje osudy a prežívanie týchto udalostí rehoľníkmi, ako i snahu štátu vysporiadať sa s týmto „nepriateľom“.

Utorok 29. 8. o 21:20 hod.: Posvätné miesta kresťanskej viery (Kláštor Zosnutia Panny Márie – 2. časť, dokument)

Pútnikov z celého sveta priťahuje krypta chrámu tohto kláštora. Nachádza sa v nej socha Panny Márie v životnej veľkosti. Je vyrobená z čerešňového dreva a zobrazuje spiacu Božiu Matku pri prechode do večnosti.

Streda 30. 8. o 16:15 hod.: Peter medzi nami (Generálna audiencia: Ježiš je vzorom a dušou každej modlitby)

Vo svojom cykle katechéz o modlitbe inšpirovanej Svätým písmom Svätý otec otvoril kapitolu o modlitbe podľa Žalmov.

Štvrtok 31. 8. o 20:00 hod.: Povolanie laik (Drevom ako srdcom)

Marek Matáš je rezbár, ktorý žije spolu s rodinou na Orave. V dreve zachytáva náboženské motívy a snaží sa tak priblížiť svoju vieru ďalším ľuďom.

Piatok 1. 9. o 16:00 hod.: 43. apoštolská cesta pápeža Františka do Mongolska

Prílet na Čingischánovo medzinárodné letisko a oficiálne privítanie.

Sobota 2. 9. o 13:00 hod.: 43. apoštolská cesta pápeža Františka do Mongolska

Uvítací ceremoniál na námestí Sukhbaatar a stretnutie s verejnými predstaviteľmi.

Nedeľa 3. 9. o 10:00 hod.: Svätá omša z Mongolska

Svätá omša v „Stepnej aréne“ – homília Svätého otca.

BREVIÁŘ PRO LAIKY

26. SRPNA – 2. ZÁŘÍ 2023

Změna v číslování breviáře: levý, nepodbarvený sloupec – dřívější vydání breviáře; pravý, podbarvený sloupec – nové vydání breviáře (2007)

Uvedení do první modlitby dne:	NE 27. 8.		PO 28. 8.		ÚT 29. 8.		ST 30. 8.		ČT 31. 8.		PÁ 1. 9.		SO 2. 9.			
Antifona	812	912	1722	1941	1487	1674	857	961	873	978	889	995	1666	1883		
Žalm	783	881	783	881	783	881	783	881	783	881	783	881	783	881		
Ranní chvály:																
Hymnus	812	913	1723	1941	1487	1674	857	962	873	978	889	996	1666	1883		
Antifony	813	914	828	929	1487	1675	858	963	874	979	890	997	906	1014		
Žalmy	813	914	828	930	813	914	858	963	874	980	890	997	906	1014		
Krátké čtení a zpěv	816	917	1724	1942	1488	1675	861	966	877	983	893	1000	1668	1885		
Antifona k Zach. kantiku	712	803	1486	1673	1488	1675	861	966	877	983	894	1001	1669	1886		
Prosby	817	917	1724	1943	1488	1676	861	966	878	983	894	1001	1655	1886		
Závěrečná modlitba	712	803	1486	1673	1489	1676	862	967	878	984	894	1001	1656	1888		
Modlitba během dne:																
Hymnus	817	918	832	934	848	952	862	967	879	984	895	1002	910	1019		
Antifony	818	919	833	935	848	952	863	968	879	985	895	1003	910	1019		
Žalmy	818	919	833	935	849	953	863	968	879	985	895	1003	911	1019		
Krátké čtení	820	921	835	937	851	955	865	970	882	988	898	1005	913	1022		
Závěrečná modlitba	712	803	835	938	851	955	865	970	882	988	898	1006	913	1022		
Nešpory:																
	SO 26. 8.															
Hymnus	807	907	821	922	1727	1946	1489	1676	867	972	883	989	900	1007	915	1024
Antifony	808	908	822	923	838	940	1489	1677	868	973	884	990	900	1008	916	1025
Žalmy	808	908	823	924	838	940	1715	1932	868	973	884	990	901	1008	916	1025
Kr. čtení a zpěv	810	911	825	926	1730	1949	1490	1677	871	976	887	994	903	1011	918	1027
Ant. ke kant. P. M.	711	802	712	803	1486	1673	1490	1678	871	977	887	994	904	1012	712	804
Prosby	811	911	826	927	1731	1950	1490	1678	872	977	888	994	904	1012	918	1028
Záv. modlitba	712	803	712	803	1486	1673	1489	1676	872	977	888	995	904	1012	713	804
Kompletář:	1238	1374	1242	1379	1247	1384	1250	1387	1254	1391	1257	1395	1260	1398	1238	1374

Liturgická čtení

Neděle 27. 8. – 21. neděle

v mezidobí

1. čt.: Iz 22,19–23

Ž 138(137),1–2a.2bc+3.6+8bc

Odp.: 8bc (*Hospodine, tvá dobrota trvá navěky, dílo svých rukou neopouští!*)

2. čt.: Řím 11,33–36

Ev.: Mt 16,13–20

Pondělí 28. 8. – památka

sv. Augustina

1. čt.: 1 Sol 1,1–5.8b–10

Ž 149,1–2.3–4.5–6a+9b

Odp.: 4a (*Hospodin miluje svůj národ. Nebo: Aleluja.*)

Ev.: Mt 23,13–22

Úterý 29. 8. – památka Umučení

sv. Jana Křtitele

1. čt.: Jer 1,17–19

Ž 71(70),1–2.3–4a.5–6ab.15ab+17

Odp.: 15a (*Má ústa budou vyprávět o tvé spravedlnosti.*)

Ev.: Mk 6,17–29

Středa 30. 8. – ferie

1. čt.: 1 Sol 2,9–13

Ž 139(138),7–8.9–10.11–12ab

Odp.: 1a (*Hospodine, ty mě zkoumáš a znáš.*)

Ev.: Mt 23,27–32

Čtvrtek 31. 8. – ferie

1. čt.: 1 Sol 3,7–13

Ž 90(89),3–4.12–13.14+17ab

Odp.: srov. 14 (*Nasyť nás, Pane, svou slitovností, abychom se radovali.*)

Ev.: Mt 24,42–51

Pátek 1. 9. – ferie

1. čt.: 1 Sol 4,1–8

Ž 97(96),1+2b.5–6.10.11–12

Odp.: 12a (*Radujte se, spravedliví, v Hospodinu!*)

Ev.: Mt 25,1–13

Sobota 2. 9. – nezávazná sobotní památka Panny Marie

1. čt.: 1 Sol 4,9–11

Ž 98(97),1.7–8.9

Odp.: srov. 9 (*Hospodin přišel soudit národy podle práva.*)

Ev.: Mt 25,14–30

POZNÁVÁME LITURGII

KALVÁRIE A MŠE SVATÁ
Fulton J. Sheen • Z angličtiny přeložil Roman Cardal

Arcibiskup, spisovatel, televizní a rozhlasový kazatel – ctihodný Fulton J. Sheen (1895–1979). Jedna z nejvýraznějších postav amerického katolictví 20. století. Uměl o krásě katolické nauky promlouvat s přitažlivou přímočarostí a duchovní hloubkou, která dokázala oslovit zástupy televizních diváků i rozhlasových posluchačů. Patřil mezi přední mediální osobnosti, aniž by se přiváděním druhých k Bohu sám od Boha vzdálil. V této útlé knížce (originál vyšel v roce 1936) nabízí průvodce mši svatou, zpřítomněním kalvárské oběti.

Hesperion, z. s. • Brož., 110x180 mm, 72 stran, 110 Kč

MYSTERIUM PASCHALE • STUDIE K LITURGII VELIKONOČNÍHO TRÍDENÍ
František Kunetka

Tato studie nabízí pohled na liturgii tří významných dnů liturgického roku, které jsou zformovány do celku, jenž nese název „velikonoční třídění“. Tento liturgický prvek byl poprvé stanoven teprve před půl stoletím, přesněji v misále z roku 1970. Součástí třídění jsou dny Velkého pátku, Bílé soboty a Neděle zmrtnýchvstání, jeho začátkem je však už večerní mše Zeleného čtvrtku na památku Ježíšovy poslední večeře. Kniha však neobsahuje přesný systematický popis všech liturgických obřadů těchto dní. Nejrozsáhlejší částí studie je oddíl, který pojednává o liturgii Veliké noci, a to z hlediska teologického, liturgického i spirituálního. Kniha obsahuje mnoho odkazů do historie, také však množství textů z bohatství tradic východních i západních liturgií.

Centrum pro studium demokracie a kultury, o.p.s. (CDK)
Brož., 143x210 mm, 248 stran, 298 Kč

POSTŘEHY PRAVOSLAVNÉHO TEOLOGA

DENÍKY • 1973–1983

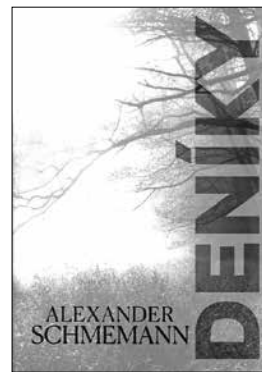
Alexander Schmemmann

Z angličtiny přeložili Vojtěch Benedikt Kolář a Andrej Kutariňa
Předmluva Serge Schmemmann

Odpovědná redaktorka Kateřina Kutariňová

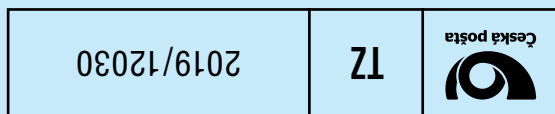
Alexander Schmemmann (1921–1983) byl jedním z nejvýznamnějších pravoslavných teologů 20. století. Od roku 1951 až do své smrti působil v Seminári sv. Vladimíra, jenž se i pod jeho vedením stal jedním z důležitých duchovních center pravoslaví ve Spojených státech amerických. Otec Alexander však byl víc než jen profesor nebo děkan fakulty. Na srdci mu ležela zejména jednota pravoslaví, jeho „katolicita“, jež by dokázala překonat tíhu dědictví nacionalismů v diaspoře. Snažil se formovat církevní obce, které by dokázaly žít svou vírou naplno, v radosti z Kristova zmrtnýchvstání. Radost ze vzkříšení, radost z podílu na Božím království v liturgii, postupovala nejen jeho přednáškami, promluvami do rádia, knihami, ale celým jeho životem. Ti, které doprovázel, vzdělával, vychovával, na něj dodnes vzpomínají jako na někoho, koho tato radost cele opanovala a rozlévala se tak na všechny kolem. Tento výbor z deníků z posledních deseti let jeho života odhaluje nejen tuto radost, hluboký vztah ke Kristu, ale obsahuje také trefné postřehy týkající se společenských nešvarů, politických událostí i vnitřních zápasů křesťanství.

Hesperion, z. s.
Váz., přebal, 150x225 mm,
368 stran, 380 Kč

Objednávky knih – tel. 733 741 841, 587 405 431 • Administrace a inzertce týdeníku Světlo – tel./fax 585 222 803
Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc, e-mail: objednavky@maticecm.cz

Nabídku knih a devocionálií najdete na našich webových stránkách www.maticecm.cz.

779 00 Olomouc
Dolní nám. 24
Matice cyrilometodějská s. r. o.